

22

Výroční zpráva

Potravinářské komory ČR

Obsah

Úvodní slovo	3
Potravinářská komora ČR v roce 2022	4
Rozvoj českého potravinářského průmyslu	10
Data z potravinářského průmyslu	16
Legislativa 2022	18
Vzdělávací akce Potravinářské komory ČR	26
Platforma pro reformulace v roce 2022	28
Projekty PK ČR v roce 2022	32
Česká technologická platforma pro potraviny	42
Komunikace a vnější vztahy	46
Orgány PK ČR	50
Řádní členové a partneři PK ČR	52
Sekretariát	54

Rok 2022 byl pro potravinářský průmysl velmi náročný. Možná nejnáročnější, co pamatují já i mí kolegové. Po koronavirové pandemii, kdy jsme se připravovali na znovunastartování výroby, rozvoji sortimentu a k dalšímu rozvoji inovací a investic ve výrobě přišla další velká rána – krach některých větších distributorů energií. Postupně pak docházelo i ke krachům

menších dodavatelů a cena elektřiny a plynu se začala prudce zvyšovat. Tato nepříznivá situace se netýkala pouze České republiky, ale celé Evropy. Podnikatelé, kteří do této doby čelili pouze omezením díky pandemii covid-19, nyní pocítili prudké zvýšení prakticky všech nákladů. K energiím se přidaly i obaly, krmiva, hnojiva a další komodity. V únoru pak Rusko napadlo Ukrajinu a přišly další problémy související jednak se cenami a dostupností energií a pohonných hmot a současně s cenami a dostupností surovin pro výrobu potravin a krmiv. Docházelo k výkyvům cen obilovin, olejnin, vepřového a drůbežního masa, vajec a dalších komodit. Ceny konečných výrobků stouply do závratných výšin a spotřebitelé začali na potravinách šetřit. Náklady se prudce zvyšovaly a výrobcům potravin nezbývalo nic jiného než začít uvažovat o tom, jak promítnout tyto zvýšené náklady do cen potravin. Přesto jsme ale do nového roku vstupovali s přesvědčením, že se nám podaří situaci a zvládnout a ceny potravin stabilizovat.

Dlouhodobě jsme kritizovali i kroky vlády, která jako by neviděla a neslyšela jaké problémy potravináři mají a navrhovala řešení, která nám nijak významně nepomohla. Například snížení spotřební daně na pohonné hmoty, které se v konečných cenách nijak významně neprojevovalo. Dlouhodobě jsme na vládu apelovali, aby využila Dočasného krizového rámce Evropské komise,

Ing. Dana Večeřová
Prezidentka PK ČR

kteřý byl zveřejněn již na konci března 2022, na podporu producentů potravin, aby zastropovala ceny energií, protože trh s energiemi se rozpadl a mezi výrobci nastala obrovská panika, do jak závratných výšek se ceny elektřiny a plynu mohou dostat. Výhodu měli ti výrobci, kteří měli zafixované ceny energií, ale ti, kteří přišli o distributora

a nakupovali energie na spotovém trhu byli ve velkém ohrožení. Vláda slibovala zastropování cen energií nejdříve pro malé a střední podniky, po dlouhém vyjednávání se rozhodla zastropovat ceny pro všechny podniky bez rozdílu velikosti. Velké podniky však mohly čerpat i určité kompenzace v rámci Dočasného krizového rámce, na které malé podniky nedosáhly. Avizované vládní preference malých a středních podniků se tak minuly účinkem.

Vůbec energie a jejich vysoké ceny jsou největším problémem dneška. To je problém, který je třeba řešit. Průměrně mají čeští potravináři ceny energií 4x vyšší než v roce 2019, navíc jsou významně vyšší než v okolních státech. A enormními náklady na energie trpí celý průmysl, ale i zemědělství. Proto se pak nemůžeme divit, že jsou ceny potravin tak vysoké. Musím znovu zopakovat, že podle našeho názoru, vláda zareagovala velmi pozdě a zastropovala ceny energií velmi vysoko. I proto také některé podniky nevydržely tento tlak a výrobu ukončily.

Nejdůležitější bylo zajistit plynulé zásobování tak, aby spotřebitelé měli v nabídce všechny potravinářské výrobky v dostatečném sortimentu. Řešili jsme dostupnost a bezpečnost potravin. Mapovali jsme situaci na celoevropském i globálním trhu s potravinami a upozorňovali ministerstvo zemědělství i celou vládu, jak je třeba situaci řešit. Víím, že není jednoduché zvolit

nejlepší řešení, ale mnohdy docházelo k řešení zástupných problémů, místo toho, abychom rychle řešili to podstatné – tedy především již zmíněné ceny energií, ale také spekulativní ceny surovin, zejména obilí, které odnášeli především pekaři, když jim z měsíce na měsíc stoupla cena mouky o 100 %

Potravinářská komora ČR upozorňovala na blížící se problémy hned od počátku. Volali jsme po využití Dočasného krizového rámce Evropské komise od jeho vyhlášení, upozorňovali jsme na problémy výrobců potravin i na problematickou situaci v maloobchodě, zejména v zahraničních obchodních řetězcích. Volali jsme po zastropování cen energií pro všechny podniky bez rozdílu velikosti již v minulém roce, a ne až od letošního ledna. Přinášeli jsme nejen do veřejného prostoru aktuální témata i možnosti řešení.

Velmi se nám daří komunikovat celoevropská témata a připomínkovat návrhy jak nařízení, směrnic, tak delegovaných aktů na půdě EU. V oblasti zavedení harmonizovaného a povinného označování nutričních údajů na přední straně obalů (známější pod názvem Nutri-Score) se nám podařilo ve spolupráci s Itálií a dalšími členskými státy povinné označování odložit. Dlouhodobě a často jsme upozorňovali na možná rizika, nepřesnosti a vyložené omyly navrženého algoritmu, který nejenže vychází v mnoha variantách naprosto nesmyslně, ale navíc může v budoucnu významně ohrozit zdraví spotřebitelů. V tuto chvíli je aktuální téma taxonomie pro udržitelné financování pro oblast živočišné výroby, rostlinné výroby, zpracování potravin a hnojiv.

Kritéria taxonomie musí být realistická, proveditelná a v žádném případě nesmí ohrozit budoucí fungování v rámci našich sektorů. Současná navržená kritéria jsou ve většině oblastí likvidační jak pro zemědělský a potravinářský sektor v Česku, tak v celé Unii.

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR V ROCE 2022

Ing. Miroslav Koberna, CSc., ředitel pro strategii a programování PK ČR

Když jsem přemýšlel, jak uvést letošní výroční zprávu, nezbylo mi než znovu ocitovat a lehce parafrázovat můj loňský úvod. „Když jsem hodnotil v minulé výroční zprávě předchozí rok, vyjádřil jsem přání, že by bylo dobře, kdyby se takový rok neopakoval příliš často. Bohužel toto přání se nenaplnilo a my jsme jeli na vlně koronavirové pandemie a „Zelené dohody“ i v uplynulém roce“.

Co se tedy v loňském roce stalo. V době doznávající krize koronavirové a rozjiždějící se krize „green-dealové“ nám vznikla krize nová a to energetická. Ne že by se nedala očekávat. To, jakou měrou se na ní podílela samotná válka na Ukrajině a nakolik ji spustilo německé zelené šílenství pod politickou taktovkou „Energiewende“ zelené architektky Angely Merklové, není dnes až tak důležité. Obecně lze soudit, že válka byla pouze akcelerátorem a katalyzátorem již započatých procesů a celé dění pouze urychlila a eskalovala na vyšší úroveň. Jisté je tak pouze to, že obě předchozí krize, a to nepočítám krizi uprchlickou, která je vlastně setrvalá, byly plynule vystřídány krizí další.

Pokud se již jen krátce dotkneme případu „Zelené dohody“, myslím, že začíná být stále častěji jak ekonomy, tak politiky nazýván trefnějším výrazem „Zelený úděl“, je nutno konstatovat, že tato krásná leč utopická vize šťastného světa bez emisí, bez odpadů, bez znečištění, bez průmyslu, bez zemědělství atakdále, atakdále, byla dále rozšířena o řadu dalších strategií, majících v podtextu stále stejné cíle a to vybudování „čisté“, zelené Evropy ať to stojí, co to stojí. A dosažení těchto nereálných cílů je

současnou bruselskou byrokracií vnímáno jako mantra, která všechny stávající i nové problémy překoná a vybuduje šťastnou „čistou“ Evropu.

Nemohu si odpustit jedovatou poznámku: slovo „čistý“ bylo v Evropě v minulosti mnohokrát použito v různých kontextech a nikdy z toho nevzešlo nic dobrého.

Pokud se podíváme na to, co se děje s již vydanými strategiemi jako je např. „Evropský plán boje proti rakovině“, vidíme, že kritické připomínky jsou ignorovány, jejich autoři dehonestováni a média nám v podstatě sdělují pouze katastrofické vize a recepty na jejich řešení z pera bruselských úředníků. S daty si nelámeme hlavu a s vědeckým přístupem už vůbec ne, obojí by nám pouze komplikovalo realizaci zelených vizí pro blaho všech občanů. Takže realizace zmatených strategií prostřednictvím nekonečné řady regulací a opatření, nám má přinést šťastnou Evropu bez tabáku, bez alkoholu, bez masa, bez nečistot nebo kontaminantů, se šťastnými zvířaty chovanými pro radost, a ne pro užitek, s energií vyráběnou z ničeho a pro nic. Tak bychom mohli ještě dlouho pokračovat. To vše docílíme prostřednictvím zákazu reklamy a marketingu prakticky na vše, zvyšováním daní na

vše nezdravé a následně na vše ostatní nebo zákazem používání a konzumace téměř všeho, aniž bychom brali sebemenší ohledy na ekonomické a sociální dopady jednotlivých kroků. Když se kácí les létají třísky a zelený socialista Franz Timmermans si vzal velkou sekeru. Nebudu se dále zabývat dalšími strategiemi ze stejné dílny, ale pouze zmíním jednu, která sama o sobě je schopna zničit evropský průmysl jako celek a tou je „Taxonomie“.

Pokud bylo možno doposud označovat za nejproblémovější dokument „Fit for 55 – plnění klimatického cíle EU pro rok 2030 na cestě ke klimatické neutralitě“, který zvyšuje jednotlivé cíle EK bez ohledu na připravenost členských států je plnit, obyvatel platit, natož aby hledal schůdná technologická řešení, pak taxonomie se snaží jít dál a prakticky odříznout od financování většinu tradičního evropského průmyslu nebo alespoň maximálně ztížit přístup k němu.

Dopady všech výše zmiňovaných událostí do jak soukromého, tak i podnikatelského života jsou zřejmé, a v současnosti rozhodně neubírají na síle. Zelená dohoda se nám začíná promítat do života cestou taxonomie, kterou se snaží evropské banky zavádět bez ohledu na

legislativu, cen emisních povolenek a nestabilních obnovitelných zdrojů energie zejména v Německu. Toto vše se projevilo, akcelerováno ukrajinským konfliktem a výpadky dodávek plynu a ropy do Evropy z Ruska, raketovým růstem cen všech druhů energií, které se až do současnosti promítají do cen veškerého zboží, ale i dopravy a v případě plynu i do cen obalových materiálů (plasty) a zemědělské prvovýroby (hnojiva, přípravky na ochranu rostlin, krmiva). Dnes je stále jasnější, že se naplňují naše obavy vyjádřené již v roce 2019 v analýze „Komentář k „Zelené dohodě EK COM (2019) 640 final ze dne 11. 12. 19“, že tento zelený experiment několika šilných bruselských politiků ze starých členských zemí zaplatí především občané nových členských zemí.

Po dlouhém, a nakonec částečně úspěšném, tlaku Potravinářské a Hospodářské komory na vládu bylo konečně v září vydáno z našeho pohledu nedostačující opatření, které podporovalo pouze velké podniky a zcela pominulo „preferované“ malé a střední podniky, jimž měly být ceny energií zastropovány. Navíc toto opatření bylo uvedeno do praxe až v době, kdy EK vydala zcela nový krizový rámec, pro podniky podstatně výhodnější, ale podle tohoto rámce již žádné opatření česká vláda nevyhlásila. Rovněž tak proklamované zastropování cen pro občany a MSP se ukázalo jako politická blamáž, neboť bylo vyhlášeno pozdě a na stropech zcela nesrovnatelných s okolními státy, což nyní ukazují reálné ceny energií na trhu. Toto všechno navíc spojeno s vysokou cenou všech obalových materiálů, původem zejména z Číny a jihovýchodní Asie i s jejich celkovým nedostatkem, má obdobné dopady jako pandemie a je spojeno s růstem inflace a snižování

reálných mezd občanů, což dále omezuje poptávku po potravinách. Takže jak zhodnotit loňský rok? Opět tak jako minule. Ještě jsme přežili, ale opět žádná velká sláva.

Potravinářská komora reagovala na pokračující krizový vývoj doma i v zahraničí aktualizací cílů, návrhem adekvátních opatření a jejich promítnutím do hlavních priorit komory. Pro rok 2022 byly hlavní priority opět zaměřeny na udržení ekonomického růstu jednotlivých sektorů a konkurenceschopnosti potravinářského oboru jako celku. Prioritní cíle byly valnou hromadou komory koncem měsíce května a promítnuty do souboru úkolů pro rok 2022. Valná hromada, při aktualizaci cílů zhodnotila naplnění priorit přijatých a realizovaných v předchozích letech, jejichž vyhodnocení bylo součástí zprávy představenstva. Pro rok 2022 byly jako hlavní priority komory schváleny:

- Kvalita a spotřeba potravin;
- Hospodářská soutěž a konkurenceschopnost;
- Věda a výzkum;
- Výživa a zdravý životní styl;
- Propagace a komunikace;
- Legislativa;
- Udržitelná výroba a spotřeba potravin a řízení potravinového řetězce;
- Podpora krmivářského průmyslu;
- Vnitřní organizace.

V oblasti ekonomické se v roce 2022 sice komoře opět podařilo hospodařit přebytkově, což potvrdilo zodpovědnou práci sekretariátu a všech členů komory aktivních v jednotlivých výborech, sekcích nebo pracovních skupi-

nách, ale bylo stále obtížnější udržet ziskovost komory při stále rostoucích cenách vstupů, ať již to byly nájem, energie nebo režijní náklady. Rovněž bylo nutné s ohledem na celkovou inflaci upravit mzdy pracovníků.

Priority pro rok 2022 byly postaveny na mnoha aktivitách, mezi jiným zaměřených na pozitivní rozvoj podnikatelského prostředí, zlepšování fungování trhu, zjednodušování legislativy, podporu exportu nebo spotřeby kvalitních domácích produktů. Bohužel s ohledem na sice ukončený nouzový stav, ale současně se rozvíjející další celoevropskou krizi, mohla komora jen okrajově využívat možností jako byla zasedání Podnikatelské rady a kulatých stolů ministra průmyslu nebo ministra zemědělství a jednání pracovních skupin, pro šíření názorů, stanovisek a upozorňování na problémy sektoru. Veškeré úsilí bylo zaměřeno na zajištění přístupu průmyslu ke zdrojům energií a stabilizaci jejich cen. Bohužel raketový růst cen potravin, kam se kromě cen energií negativně promítla i hysterie kolem dostatku surovin s ohledem na omezení exportu z Ukrajiny a Ruska a následný růst cen zemědělských komodit, měl za důsledek, že jednání ztratila racionální obsah a zaměřila se pouze na hledání viníků, kdo za to všechno může. Na podporu průmyslu a občanů v okolních zemích v oblasti stabilizace cen energií, zdrojů surovin nebo snížení DPH česká vláda opět odmítla reagovat. Důsledkem jsou extrémně drahé české potraviny v porovnání s okolními zeměmi a zvláště Polskem, kam také směřuje stále větší část občanů za nákupy. To podkopává důvěru podnikatelů v ochotu české vlády cokoliv řešit a přináší nemalé problémy v oblasti stability a objemu produkce. Samozřejmě, že tato nečinnost, která vede

k omezování nákupu českých potravin, jde přímo proti „snaze“ vlády o jejich zlevnění, neboť menší objem produkce logicky znamená vyšší cena.

Komora se i v loňském roce podílela na řešení aktuálních otázek podpory exportu, jako je práce se zemědělskými rady na ambasádách v exportně zajímavých zemích a vyhodnocování jejich přínosu pro růst exportu do těchto destinací. Bohužel v rámci vládního programu „Ušetři kde se dá“, je omezována účast na výstavách a veletrzích a možná dojde i na samotné zemědělské rady. V roce 2022 co se týče podnikatelských misí a účastí na zahraničních veletrzích a výstavách byla za celý rok realizována pouze účast na výstavě SIAL 2022 v Paříži. Z nám známých doprovodných akcí proběhla pouze cesta ministra zemědělství do Dánska na farmy určené k chovu prasat.

Marketingové oddělení Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), připravilo jako každý rok k podpoře kvalitních českých potravin se zaměřením nejen na KLASU ale na všechny značky kvality a původu soutěž „Stříhejte hezky dokola“ na vystřihování log značek kvality, která opět trvala od října do ledna. V předchozím ročníku bylo vystřiháno více než 7 milionů log a pro nás je velice potěšitelné, že se součtem skoro 2 miliony log se hned za KLASOU umístila loga Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou a Česká cechovní norma. Prokázalo se, že zákazníci si umí kvalitní české výrobky najít a kupují je a obdobné výsledky se dají očekávat i v letošním roce. I když i zde vidíme velkou snahu tyto programy omezit nebo lépe zrušit.

Pokud se týče naší spolupráce jak s orgány státní správy, tak volenými, je zapotřebí konstatovat, že v minulos-

ti byla spolupráce intenzivnější a méně komplikovaná. Přesto, že je spolupráce s ministerstvem zemědělství na dobré úrovni, řada věcí se řeší z našeho pohledu komplikovaně a vzájemná informovanost pokulhává. Spolupráce s ostatními resorty byla komplikovaná vždy a komunikace se příliš nezlepšila, snad pouze s resortem zdravotnictví a částečně průmyslu. Co se týče spolupráce, a komunikace se Zemědělským výborem Poslanecké sněmovny nebo jeho Podvýborem pro potravinářství, veterinární činnost a živočišnou výrobu, probíhala, ale v oblasti novel např. zákona o potravinách nebo o významné tržní síle, jsme mnoho společné řeči nenalezli. Pokud jsou nějaké kompromisní návrhy připraveny a předloženy na výbor, nedaří se je provést hlasováním a jednotlivé strany si návrhy blokují.

Tak jak se v uplynulém období podařilo ministerstvu zemědělství stabilizovat řadu pro potravináře důležitých oblastí, spadajících pod hlavní priority komory, jako je podpora značky KLASA nebo Regionální potravina nebo výše národních podpor pro potravinářský sektor a podporu České technologické platformy pro potraviny nebo podporu pro působení českých nevládních organizací v Bruselu, včetně dotačního titulu 13, na všem se v současnosti podepsala vládní omezení a je vidět stálý politický tlak na zrušení a zásadní omezení všech národních podpor, bez ohledu na jejich smysluplnost a reálné dopady do sektorů.

Dlouhodobě řešená problematika v oblasti dvojí kvality byla zavedena do praxe a výsledky kontrol ukázaly, že s ohledem na přijaté kvalitní metodické pokyny SZPI a společnou osvětu mezi výrobci, byla většina problema-

tických výrobků vyřešena již před vstupem novely v účinnost. Výrobci buď sladili složení výrobků nebo je naopak odlišili novými etiketami. Za celý rok tak byl řešen jediný případ v oblasti keksů. Naopak se nám bouřlivě rozvíjí jiný problém ve značení, a to jsou vegetariánské a veganské výrobky, které vesměs parazitují ve značení na zavedených názvech masných nebo mléčných výrobků nebo je nejruznějším způsobem komolí s cílem vyvolat ve spotřebiteli dojem, že si kupuje „alternativní“ ale stejně hodnotný výrobek, a navíc zdravější a šetrnější k životnímu prostředí. Zde je legislativa nedotažená a bohužel i soudní výklady jsou nesjednocené a EK jako obvykle se tváří, že se jí to netýká. V této oblasti nás čeká ještě hodně práce.

Prioritou komory byla i v uplynulém roce oblast podpor pro potravinářské podniky. Opět jsme vyjednávali v oblasti podpor u národních dotací a Programu rozvoje venkova (PRV). S ohledem na to, že od roku 2017 byly zcela vyčerpány prostředky na podporu inovačních projektů, opatření 16.2.2. „Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh“, podařilo se rozšířit opatření 4.2.1. „Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů“, kde v roce 2021 proběhlo 12. kolo za obdobných podmínek jako u kola 10., tj. s možností účasti i velkých podniků, Na opatření bylo nejprve alokováno 1,25 mld korun a posléze doplněno z rezerv o 700 mil. korun.

Pro národní podporu pro potravináře DT13 byla pro rok 2022 alokována částka ve výši 750 milionů korun. Bohužel v rámci tažení proti podporám pro „velké“ podniky byla tato částka snížena na 500 milionů. Nicméně podaři-

lo se alespoň vyjednat přesun 250 milionů na PGRLF, kde byly využity pro podporu MSP ze sektoru potravinářství v mezích krizového rámce (podpora úvěrů). Pro letošní rok pak navržená alokace dosahuje pouze 250 mil. korun a prozatím se jí, přes veškeré sliby premiérem počínaje, nedaří navýšit.

Na českém maloobchodním trhu došlo v uplynulém období k významnému poklesu spotřebitelské poptávky. Ten původně přímo souvisel s pandemií a omezením turismu a uzávěrami sektoru veřejného stravování, nicméně následná energetická krize, rekordní inflace a růst cen potravin jej dále prohloubily v okamžiku, kdy se zdálo, že bude situace stabilizována. Současný vývoj a propad reálných příjmů obyvatel má za důsledek propad produkce a prodeje na úrovni jednotek procent a enormní tlak na cenu ze strany maloobchodu. Propad je částečně způsoben omezením objemu nákupů, a to i ve slevových akcích, částečně zahraničními nákupy, a to po Polsku i v Německu a Rakousku. Podmínky pro výrobu a prodej potravin jsou v těchto zemích jednoznačně příznivější, což je jasně vidět ze statistických dat, kde nejvíce rostly v ČR ceny zemědělských výrobců, po nich ceny maloobchodu, pak domácích zpracovatelů a nejméně ceny dovozu. Toto je vážné varování pro budoucí konkurenceschopnost českého potravinářství, které navíc nemá vybudovány funkční exportní kanály do tradičních dovozních destinací a je z velké části závislé na tuzemské spotřebě.

Co se týče značek kvality, je možno opět konstatovat, že i přes všechny existující problémy ve společnosti, trvá zájem spotřebitelů o nákup kvalitních a regionálních potravin, otázka zní, jak dlouho jim to, při součas-

ných cenách, vydrží. Pro nás je jistě potěšitelný dosud trvalý zájem obchodních řetězců o podporu kvalitních českých potravin a zařazování jejich privátních značek do systému kvality vyrobeno podle České cechovní normy i zájem o dodávky takto označených produktů od místních dodavatelů. I když i zde musíme být velice opatrní, protože riziko nahrazení tuzemské produkce dovozovou, zvláště za pokračující kampaně části zemědělské lobby proti obchodním řetězcům je poměrně značné a víme, že proti tomu neexistuje v rámci Společného trhu efektivní obrana.

O implementaci evropského legislativního rámce pro nekalé praktiky, zajišťujícího účinnou kontrolu, vymáhání a sankcionování národními autoritami (ÚOHS), v případě jejího porušování jsme se již zmiňovali. Po dlouhých průtazích vstoupila novela v platnost a my jsme spolu s ÚOHS zorganizovali několik vysvětlujících setkání pro členy, jak se s novelou a jejím výkladem popasovat v praxi.

K dalším prioritám komory patřila komunikace se spotřebiteli, jejichž role v procesu zpracování, distribuce a spotřeby bude trvale narůstat a jejichž zvyklosti a nákupní preference se mění a měnit budou. To platí zejména o mladé generaci, která si vytyčuje nové priority a pro níž jsou důležitější třeba nutriční hodnoty, způsob výroby a pohoda zvířat nebo environmentální dopady, než pouze cena a původ zboží. Spotřebiteli stále chybí dostatek objektivních informací pro zodpovědné rozhodování. V současnosti se zdá, že po velké diskusi kolem NutriScore je tento systém alespoň dočasně opuštěn. Jestli mají větší šanci systémy typu EcoScore nebo PlanetScore, které budou kromě nutričního složení zahrnovat také udr-

žitelnost produkce, její dopady na životní prostředí nebo welfare zvířat, včetně sociálních aspektů nebo nějaká modifikovaná verze NutriScore, ukáže čas.

I nadále jsme přesvědčeni, že je důležité propagovat značky kvality jako jsou KLASA, Regionální potravina a další, které umožňují zjednodušit spotřebitelskou volbu. Od roku 2011 má komora registrovanou značku „Český výrobek - garantováno Potravinářskou komorou ČR“, a přesto, že se dnes nejedná o klíčovou aktivitu komory, má jej novými smlouvami registrováno 13 společností na více než 250 výrobcích. Prezentace značky probíhala v loňském roce jak v tištěných, tak elektronických médiích tak i při příležitosti seminářů a akcí pořádaných komorou. „Český výrobek“ má trvale ve veřejnosti pozitivní ohlasy, a to jak ze strany médií, tak ze strany obchodníků. Podle průzkumu agentury STEMMARK se dlouhodobě umísťoval ve známosti mezi spotřebiteli na druhém místě za značkou KLASA. I když původní záměr byl zcela nahradit tuto značku systémem Českých cechovních norem, zájem výrobců i spotřebitelů pokračoval i po zavedení „České potraviny“ ministerstvem zemědělství a způsobil, že po skončení přechodného období v září 2019 komora rozhodla, že jej bude používat dále s tím, že držitelé musí splňovat požadavky zákona, co se týče původu suroviny. Že to bylo správné rozhodnutí je patrné i z toho, že po poklesu způsobeného zavedením systému ČCN, se začíná počet firem využívajících „Český výrobek“ opět zvyšovat.

V současnosti je ale klíčovou aktivitou komory v oblasti kvality potravin a informování spotřebitele systém Českých cechovních norem, kterých bylo vytvořeno 335 a do

systému je zapojeno 270 výrobců potravin, 15 výrobců krmiv a 18 chovatelů s více než 2 tisíci výrobky, i když tato čísla se neustále mění. Novinkou jsou po normách na výseková masa a další nezpracované produkty, které systém ČCN stále více přibližují k vertikálním systémům kvality rakouského typu AMA, normy na krmiva a normy pro chovatele prasat, které umožňují certifikaci chovatelů prasat do systému. V loňském roce po schválení norem pro prasata se hlásí do systémů první chovatelé, což by mělo umožnit zajištění kvality a dohledatelnosti podél celé produktové vertikály.

V rámci opatření na propagaci zdravého životního stylu a vyvážené výživy, zejména u dětské populace, podporuje komora spolu s Českou technologickou platformou pro potraviny projekt zaměřený na budování správných stravovacích a životních návyků „V rytmu zdraví“. Součástí projektu je soutěž pro žáky 5. tříd prostřednictvím interaktivního on-line vzdělávacího kurzu. Součástí soutěže jsou ceny, které jsou určeny pro vítěznou třídu z každého kraje. Cílem soutěže je rozvinout výživovou gramotnost a klíčové kompetence žáků v oblasti správného životního stylu. Věříme, že je to skvělá příležitost pro podporu zdravého životního stylu a posílení vědomostí žáků. Soutěže se ve školním roce 2022/2023 zúčastnilo celkem 81 tříd s 1 181 žáky. Soutěž úspěšně dokončilo 29 tříd (splnili všechny lekce). Na závěr soutěže bylo oceněno 190 žákyň a žáků, ceny do soutěže poskytli členové PK ČR. Trvá zájem tento projekt rozšířit o spolupráci s dotčenými resorty a školami.

U českého potravinářského a nápojového průmyslu byla situace v roce 2022 zásadně ovlivněna cenami vstu-

pů a inflací a schopností výrobců promítat tyto vlivy do prodejních cen (ceny průmyslových výrobců). V oblasti výroby potravin došlo u průmyslových výrobců meziročně k nárůstu tržeb o 18,4 % a u nápojů o 15,7 %. Celkově to byly lepší výsledky oproti zpracovatelskému průmyslu jako celku, který meziročně rostl o 14,3 % ale z horšího základu, na což měl největší vliv výpadek automobilového průmyslu v předchozím roce. Objem vývozu i dovozu potravin se zvýšil, přičemž vývoz rostl prakticky stejně rychle jako dovoz. Záporné saldo zahraničního agrárního obchodu se tak opět zvýšilo. V porovnání s výsledky evropského potravinářství je to tristní výsledek. Celkový výsledek celého sektoru tak opět táhla pouze domácí poptávka. Tempo růstu dovozu potravin se zvýšilo o 17,2 % a u nápojů dokonce o 24,8 %, U vývozu potravin (NACE10) vzrostl vývoz o 12,6 % resp. o 7,5 % u nápojů (NACE11). Celkový nepříznivý vývoj salda zahraničního agrárního obchodu nejenže zůstal zachován, ale dokonce se zvětšil o 13,5 % na 61,047 miliardy korun.

Za loňský rok se zvýšily meziročně spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů o 33,5 % u nápojů alkoholických nápojů a tabáku o 38,6 %, přičemž ceny průmyslových výrobců potravin vzrostly o 22,6 % a výrobců nápojů pouze o 7,6 %. S tím v přímém protikladu byly ceny zemědělských výrobců, které vzrostly v průměru o 31,5 %, přitom v rostlinné výrobě o 36 %, v živočišné o 24 %, ale např. u řepky o 42 %, brambor 39 % nebo zeleniny 36 %. Jediným článkem vertikály, který nedokázal ve dvojím taku z jedné strany zemědělců a z druhé obchodníků promítnout plné náklady do cen tak byli zpracovatelé.

V roce 2022 jsme mohli opět sledovat množství cenových výkyvů komodit, vyvolávaných nejrůznějšími vlivy, mezi které i tentokrát patřilo špatné počasí v různých částech světa ale i doznívající epidemie kovidu a s ní spojená opatření zejména v Číně, setrvalý kritický nedostatek už nejen sezónních pracovníků v zemědělství a potravinářství, problémy kolem afrického moru prasat a omezení exportu do Číny a jihovýchodní Asie. Pokračují tak problémy chovatelů prakticky v celé Evropě bez jasných signálů k řešení. Poslední ránu cenám zasadila energetická krize a omezení vývozu ukrajinského obilí a dalších položek, který destabilizoval ceny prakticky v celém světě. Zatímco svět se z šoků postupně stabilizuje v oblasti dodávek i cen, v EU nestabilní situace přetrvává, mezi jiným i proto, že v ní končí značná část nekvalitní ukrajinské zemědělské produkce určené původně pro africký trh, a není vidět žádné blízké řešení.

Jak jsme již uvedli, v oblasti trhu naplňujeme priority zaměřené na komunikaci se spotřebitelem, na podporu kvalitní produkce, regionálních značek a místních výrobců. Potvrdilo se, že řešením není zpracování na farmě nebo prodej ze dvora a ani na farmářských trzích, ani produkce biopotravin, které společně představují a budou patrně vždy představovat zcela minoritní část celkové produkce, přestože si tuto oblast nová vláda dala jako jednu z hlavních priorit. I proto neustále zdůrazňujeme nutnost narovnání vztahů s obchodem, zprůhlednění marží a podílu jednotlivých článků potravinového řetězce na jejich rozdělování, omezení slevových akcí a posílení role maloobchodu jakožto prodejce a propagátora místní produkce. V tomto směru komora aktivně vyjednává

nejen se Svazem obchodu a cestovního ruchu, ale i s jednotlivými obchodníky, bohužel byla a je v tomto úsilí trvale osamocena.

Mezi významné priority komory patří také oblast podpory inovačního úsilí výrobců, zvýšení podílu potravinářského výzkumu a vývoje na celkových výdajích na vědu a výzkum a zrovnoprávnění základního a aplikovaného výzkumu při hodnocení výsledků a přístupu k finančním zdrojům. V aplikovaném výzkumu a využití jeho výsledků v praxi se zakládá konkurenceschopnost výrobců pro současnost i budoucnost a vytváří se zde zdroje pro podporu základního výzkumu a humanitních oblastí.

V oblasti inovací proběhl v roce 2022 další ročník „Ceny Potravinářské komory o nejlepší inovativní potravinářský výrobek“, a „Ceny za nejlepší reformulaci“. Ročníku se zúčastnilo 30 společností s 83 výrobky. S ohledem na to, že v jednotlivých ročnících se nám společnosti opakují, je patrný trend, kdy se firmy i v ČR začínají dělit na inovativní a stagnující. Z důvodu vyšší objektivity hodnocení, byli účastníci opět rozděleni do kategorií podle velikosti na mikropodniky a ostatní podniky, a kromě reformulace roku se utkali o ceny v oblasti zvláštní výživy, kvality a bezpečnosti. Nově bude otevřena pro nadnárodní společnosti možnost přihlašovat i výrobky vyráběné jejich pobočkami v zahraničí, pokud jsou prodávány na českém trhu a to do samostatné kategorie. Byly oceněny následující společnosti ve třech kategoriích: první byla reformulace roku, kde byly jako nejlepší vyhodnoceny výrobky společnosti Albert Česká republika s.r.o. Chléb mlynářský žitný 500 g, Rohlík mlynářský žitný 60 g a Mlynářská veka 400 g. Dále byly oceněny výrobky

společností BEAS, a.s. (skupina), Beskydské uzeniny, a.s., Emco spol. s r.o., Mattoni 1873 a.s. a Nestlé Česko s.r.o. V kategorii bezpečnost a kvalita potravin ve skupině mikropodnik a malý podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti TILAPIA s.r.o. Rybí kuličky. Ve skupině střední a velký podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti Uzeniny Příbram a.s. Vyzrálý steak z vepřové krkovic a Vyzrálý steak z vepřové pečeně. Dále byly oceněny společnosti Lidl Česká republika v.o.s., Kostelecké uzeniny a.s., MADETA a.s., MASO UZENINY POLIČKA, a.s., Mlékárna Hlinsko, a.s., OLMA a.s., UNITED BAKERIES a.s. a SEMIX PLUSO spol. s r.o. V kategorii potraviny pro zvláštní výživu ve skupině mikropodnik a malý podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek Bezlepková Anežka/MVDr. Pavel Vašut Bezlepkový frgál s hruškovou náplní a dále výrobek od stejného výrobce Bezlepkový rohlík. V kategorii střední a velký podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti IREKS ENZYMA s.r.o. Bezlepkový dalamánek Děčko Plus a dále byly oceněny společnosti DANONE a.s. a SEMIX PLUSO spol. s r.o. Zástupci společnosti s výrobky oceněnými jako nejlepší získaly mediální prostor v časopise CZTest a v denících se kterými má komora smlouvu o inzerci. Certifikáty všem oceněným společností byly slavnostně předány na společenském odpolední organizovaném ČTPP a PK ČR v Letenském zámečku v závěru roku. Všechny výrobky, které byly do soutěže přihlášeny, byly rovněž prezentovány ve výstavní expozici Potravinářské komory ČR a České technologické platformy pro potraviny na výstavě Země živitelka 2022 v Českých Budějovicích.

Potvrzuje se, že Potravinářská komora a Česká technologická platforma pro potraviny mají nezastupitelnou roli při implementaci nové Společné zemědělské politiky a nastavení systému podpor určených pro inovace u potravinářských výrobců v novém programovacím období. Struktura již končícího Programu rozvoje venkova nabídla podstatné rozšíření možností spolupráce při vývoji a zavádění nových produktů a naše práce byla bezesbytku zhodnocena i když ne vždy oceněna. Podané projekty, v celkovém objemu přesahujícím 3 miliardy korun, dokládají velký zájem společností a dobře nastavené podmínky čerpání.

Pro nově spuštěné programy PRV 2023 – 2027 v gesci ministerstva zemědělství a nový operační program OP TAK v gesci ministerstva průmyslu a obchodu jsme se maximálně věnovali nastavení nových parametrů, respektujících jak „Zelenou dohodu“, tak i strategii „Od farmy ke spotřebiteli“ tak, aby byly pro podnikatele přístupné, srozumitelné a omezovaly svoji byrokratickou náročnost. Hlavním tématem současnosti je nepochybně udržitelnost a její promítnutí do celé potravinové vertikály, s čímž se dá souhlasit. Proto i nadále berme evropské strategie jako výzvu a příležitost pro aktivní a schopné, jako hrozbu pro líné a neschopné, ale současně jako výzvu pro politické představitele pro zachování si zdravého rozumu, neboť ne vše, co je zelené je také zdravé. A to platí o přírodě i společnosti.

ROZVOJ ČESKÉHO POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU

Ing. Hynek Strnad | člen představenstva

Český potravinářský průmysl historicky patří svým charakterem i nadále, stejně jako v celé EU, k významným odvětvím zpracovatelského průmyslu a představuje relativně samostatný článek potravinového řetězce. Jeho význam je dán především tím, že zabezpečuje výživové potřeby obyvatelstva zpracováním převážně části tuzemské agrární produkce a výrobou zdravotně nezávadných, kvalitních a v širokém měřítku dostupných potravin.

Český potravinářský průmysl historicky patří svým charakterem i nadále, stejně jako v celé EU, k významným odvětvím zpracovatelského průmyslu a představuje relativně samostatný článek potravinového řetězce. Jeho význam je dán především tím, že zabezpečuje výživové potřeby obyvatelstva zpracováním převážně části tuzemské agrární produkce a výrobou zdravotně nezávadných, kvalitních a v širokém měřítku dostupných potravin. Z tohoto pohledu významným aspektem rozvoje potravinářského průmyslu je řádné fungování celého potravinového řetězce, spojujícího tři sektory, zemědělství, zpracovatelský průmysl a obchod. Každá nestabilita v jakémkoliv jeho části a strukturální problémy v ekonomice negativně ovlivňují jeho společensky prospěšné fungování, včetně naplňování očekávání spotřebitelů. Potravinová politika realizovaná jeho prostřednictvím, pak považuje za svou hlavní prioritu bezpečnost, kvalitu a cenovou dostupnost potravin. Samotná odpovědnost za její dodržení spočívá na jednotlivých provozovatelích potravinářských podniků. Pro ty pak, při neustále se rozšiřujícím sortimentu potravin, to

znamená stále zvyšující se nároky na zavádění nových technologií a kontrolních mechanismů, spolu se stále aktuálnější povinností šířit zdravotní informace pro zlepšení povědomí spotřebitele o jejich výrobcích.

Celkově nižší efektivnost českého potravinářského průmyslu a s tím související další problémy (nízká exportní schopnost, konkurenceschopnost vůči zahraničí, surovinová závislost a omezené možnosti zvyšování produktivity) se skrývá za mimořádně vysokým podílem počtu malých podniků na celkovém počtu podniků, při jejich relativně malém podílu na celkové produkci a tím omezených obchodních možnostech. Nižší efektivnost a exportní výkonnost pak představuje větší závislost na odběratelích v rámci domácího trhu, a to především na obchodních řetězcích s větší ekonomickou silou. Výrobci jsou pak vystaveni nejen cenovým tlakům ze strany odběratelů (obchodních řetězců, které mnohdy na úkor výrobců řeší svou vzájemnou konkurenceschopnost), s jejich požadavky na co nejnižší ceny výrobků související s očekáváním spotřebitelů.

Současně roste i rozpor mezi potenciálem českého zemědělství a využitím jeho produkce v domácím potravinářském průmyslu, který vede k rostoucím vývozům zemědělské produkce suroviny a dovozům zpracovaných výrobků (často vyrobených z původně domácí suroviny).

Pro dosažení alespoň částečné rovnováhy vůči vyspělé zahraniční konkurenci s vyšší produktivitou jsou využívány různé podpůrné nástroje jak z úrovně státu, tak i Evropské unie. V této kapitole bych se podrobněji věnoval finančním nástrojům a podpoře kvality.

V roce 2021 zahájila svou činnost Českomoravská záruční a rozvojová banka a to, v souladu s novou bankovní strategií jako Národní rozvojová banka. Národní rozvojová banka poskytla v roce 2021 celkem 44 záruk potravinářským podnikům v národním programu Záruka, v celkové výši 88,9 mil. Kč. Výše zaručovaných úvěrů dosáhla částku 127,0 mil. Kč. Národní rozvojová banka poskytovala v roce 2021 záruky v programu Záruky EXPANZE. V rámci této podpory bylo poskytnuto 13 záruk, v celkové výši 99,2 mil. Kč, výše zaručovaných úvěrů činila 136,9 mil. Kč. Program Záruky EXPANZE usnadňuje malým a středním podnikatelům přístup k provozním a investičním úvěrům poskytovaným komerčními bankami. Program je hrazen z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů pomocí vytvořeného nástroje, tj. Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Celkem poskytla Národní rozvojová banka podnikům potravinářského průmyslu 57 záruk ve výši 188,1 mil. Kč, výše zaručovaných úvěrů činila 263,9 mil. Kč. V roce 2021 poskytla Národní rozvojová banka potravinářským podnikům v rámci OP PIK, z programu Úvěry-Expanze celkem 9 úvěrů v celkové výši 107,1 mil. Kč, z programu Úvěry-Úspory energie jeden úvěr ve výši 1,9 mil. Kč. Mezi další poskytnuté úvěry ze

strany NRB patřily v roce 2021: dva poskytnuté úvěry ve výši 19,5 mil. Kč (produkt S-podnik – úvěr pro sociální podnikatele) a jeden poskytnutý úvěr ve výši 1,0 mil. Kč (produkt ENERG).

Zvyšování kvality potravinářských výrobků přispívá i ke konkurenceschopnosti agrární produkce ČR. O výhodách kvalitních potravin je také nezbytné vhodnou propagací, případně výchovou ke správné výživě, přesvědčit spotřebitele. Kvalitní potravinářské výrobky jsou obvykle certifikovány a označovány tak, aby při nákupu umožnily spotřebitelům lepší orientaci na trhu.

Projekt národní značky KLASA je od roku 2016 součástí režimu státní podpory „Propagační kampaň na podporu kvalitních potravin“. Prioritou je především nabízet spotřebitelům kvalitní potraviny, které vykazují výjimečné kvalitativní charakteristiky, jež zvyšují přidanou hodnotu a zaručují jedinečnost ve vztahu k běžným výrobkům dostupným na trhu. Hlavním cílem je zejména zvýšit zájem o kvalitu potravin a edukaci veřejnosti v otázce kvality potravin a ovlivnit tím nákupní chování spotřebitelů. Dalším z cílů tohoto projektu je posílit konkurenceschopnost výrobců kvalitních potravin. Za dobu svojí existence od roku 2003 se stala značka KLASA nejen prestižní záležitostí pro její držitele, ale především si získala důvěru obyvatel ČR. Z marketingového výzkumu společnosti STEM/MARK z dubna 2021 vyplývá, že značka KLASA zůstává nejznámější značkou kvality potravin v ČR (spontánní znalost 49 %, podpořená znalost 90 %). Značka se uděluje na 3 roky a garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny.

Za rok 2021 bylo oceněno 468 výrobků od 143 výrobců. V roce 2021 byly na propagaci v rámci Propagační kampaně na podporu kvalitních potravin KLASA čerpány finanční prostředky ve výši 170,1 mil. Kč ze státního rozpočtu.

Značku Regionální potravina uděluje na základě krajských soutěží Ministerstvo zemědělství ve 13 krajích ČR nejvyšší kvalitní zemědělským nebo potravinářským výrobkům. Výrobky musí být vyrobeny z lokálních surovin a mít vazbu na svůj kraj, ať už tradičním způsobem výroby nebo originální regionální recepturou. Odborné poroty vybírají vždy 1 vítězný výrobek v 9 kategoriích. V roce 2021 se do soutěže přihlásilo celkem 433 výrobců s 1 576 výrobky a bylo oceněno 110 výrobků. Oceněné výrobky získávají certifikát ministra zemědělství a právo užívat značku Regionální potravina daného kraje po dobu 4 let. Soutěžit o značku Regionální potravina mohou pouze malé a střední podniky do 250 zaměstnanců. Tento projekt byl spuštěn Ministerstvem zemědělství koncem roku 2009. Od roku 2012 jej administruje SZIF. V roce 2021 bylo na projekt Regionální potravina vyplaceno celkem 50,9 mil. Kč ze státního rozpočtu.

Pravidla ekologického zemědělství a výroby biopotravin jsou stanovena národními i evropskými předpisy, zejména zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a vyhláškou č. 16/2006 Sb., dále nařízením Rady (EU) č. 2018/848 a jeho prováděcími nařízeními Komise (EU) č. 2020/464, (EU) č. 2021/279, (EU) č. 2021/1165, (EU) č. 2021/2307 a (EU) č. 2021/2119. MZE provádí do

zor nad dodržováním těchto předpisů, kontrolní a certifikační systém ekologického zemědělství a biopotravin je tak garantován státem. K 31. 12. 2021 bylo v ČR registrováno 944 výrobců biopotravin. Celkový obrat s biopotravinami českých subjektů včetně vývozu stoupl v roce 2020 meziročně o 14 % na 9,41 mld. Kč. Z toho spotřeba biopotravin v ČR (včetně dovozu) činila 5,99 mld. Kč. Průměrná roční spotřeba na obyvatele vzrostla v roce 2020 na 562 Kč a podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů činil 1,77 %. V roce 2021 se konal již 17. ročník informační akce MZe pro spotřebitele „Září – Měsíc biopotravin“. Mottem byl slogan „BIO dává smysl – nám i přírodě“. Touto tradiční kampaní chce MZe veřejnosti představit místní biofarmy a výrobce bioproduktů, jejichž nabídka se rok od roku rozšiřuje.

Chráněné značky fungují jako podpora a ochrana zemědělských produktů a potravin. Systém chráněných značek byl zaveden v EU v roce 1993 a jeho smyslem je chránit názvy zemědělských produktů a potravin před konkurencí produktů neprávem se za tyto výrobky vydávajícími. Ochrana je poskytována na základě zápisu do rejstříku Evropské komise.

Jedná se o:

- Chráněné označení původu (CHOP), v současné době je zde evidováno 6 českých výrobků;
- Chráněné zeměpisné označení (CHZO), v současnosti je evidováno 24 českých výrobků;
- Zaručená tradiční specialita (ZTS), v současné době je zde evidováno 5 výrobků.

Výroba potravinářských výrobků a nápojů

Z hlediska ekonomického hodnocení tuzemská průmyslová produkce v roce 2021 meziročně vzrostla o 6,4 %. Přitom je nutno přihlídnout k srovnávací základně (rok 2020 byl poznamenán již pandemií) a k tomu, že odvětví, které nejvíce v minulých letech přispívalo k růstu, tj. výroba motorových vozidel, trpělo problémy v dodavatelských řetězcích.

Index průmyslové produkce za zpracovatelský průmysl k bazickému indexu (průměr roku 2015 = 100) dosáhl v roce 2021 na úroveň 106,7, z toho ve výrobě potravinářských výrobků to bylo 103,2 a u výroby nápojů jen 101,6.

Tržby (příjmy) bez DPH z prodeje výrobků, služeb a zboží v ČR ve sledovaném roce 2021 za obě hodnocené výroby, tj. potravinářské výrobky (CZ-NACE 10) a nápoje (CZ-NACE 11) celkem, u podniků s 50 a více zaměstnanci, meziročně vzrostly o 5,0 %, z toho u potravinářských výrobků o 4,9 %, zatímco u výroby nápojů se zvedly o 5,3 %. Uvedený růst by podpořen především cenovým vývojem. Celkový objem tržeb u obou hodnocených potravinářských odvětví za rok 2021 dosáhl 347,7 mld. Kč. (za výrobu potravinářských výrobků bylo vykázáno 282,4 mld. Kč a za výrobu nápojů 65,3 mld. Kč).

Ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu v roce 2021 meziročně výrazně vzrostly, a to o 8,4 %, při vzestupu cen ropy a zemního plynu o 31,9 %, ale u po-

travinářských výrobků, nápojů a tabáku vrostly jen mírně. V ročním průměru to bylo o 0,8 %. Ceny u skupiny potravinářských výrobků a souvisejících služeb a prací vzrostly ještě mírněji, a to o 0,5 %. Vzestup cen nastal zejména ve 4. čtvrtletí 2021. U jednotlivých skupin výrobků byl vývoj diferencovaný. Nejvyššího růstu bylo dosaženo u skupiny rostlinných a živočišných olejů a tuků, a to o 12,9 %, a u mlýnských a škrobářenských výrobků, kde navýšení činilo 8,4 %. Pokles byl zaznamenán pouze u zpracovaného a konzervovaného masa a výrobků z masa, který činil 5,6 %. U nápojů se ceny mírně zvedly, a to o 1,0 %.

Jednotlivé potravinářské výrobní obory, resp. jejich skupiny, reprezentované soubory podniků s 50 a více zaměstnanci, se v roce 2021 vyvíjely takto:

Výroba masa a masných výrobků i v hodnoceném roce 2021 patřila ke klíčovým oborům potravinářské výrobní struktury. Podíl tržeb (příjmů) v oborové struktuře však zaznamenal u této výroby meziroční propad v důsledku poklesu cen těchto zpracovatelů, a to i při růstu výroby masa. Objem vytvořené přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků oboru podle ČSÚ též klesl.

Zpracování ryb vykazuje ve výrobní struktuře výroby potravin minoritní podíl (a z důvodu ochrany dat byl tento podíl přiřazen k výrobě průmyslových krmiv). Dosud ve spotřebě ryb a tím i v produkci přetrvává sezónnost. Zpracování ryb bylo i v roce 2021 úzce spojeno s jejich produkcí, zejména v rajonech s rybníčním hospodářstvím. Tou hlavní chovanou rybou v ČR zůstává kapr.

Zpracování ovoce, zeleniny a brambor jako obor udrželo svou pozici v oborové struktuře. V roce 2021 podíl oboru na výrobní struktuře hodnoceného odvětví, mě-

řeno tržbami, činil 2,4 %, což je meziročně méně o 0,3 p. b. Produkce se opírala zejména o domácí sklizeň zeleniny a brambor, ale i o importované suroviny z dovozu, ať již v čerstvém stavu, tak ve formě polotovarů. Pokles byl zaznamenán u sklizeň ovoce, včetně jablek. To vedlo k meziročnímu výraznému poklesu přidané hodnoty zjišťované u nejvýznamnějších podniků oboru.

Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů v roce 2021 měřeno ukazatelem tržeb svou pozici v oborové struktuře posílila. Výrazně k tomu přispělo zvýšení cen výrobců tuků a olejů. Po stránce efektivnosti hodnocená výroba při silném růstu tržeb meziročně více než dvojnásobně zvýšila objem přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků, které v oboru převažují.

Výroba mléčných výrobků měřeno podílem tržeb v oborové struktuře ztelně posílila, o 0,8 p. b., a zůstává tak významným segmentem výroby potravin. Posílení v potravinářské struktuře nastalo při meziročním růstu nákupu mléka do mlékáren a cenovém růstu. Tvorba přidané hodnoty zpracovatelů mléka, při sortimentních změnách u mléčných výrobků, u sledovaných nejvýznamnějších podniků meziročně posílila.

Výroba mlýnských a škrobářských výrobků, v níž výrazně dominuje mlýnská výroba, v roce 2021 v oborové struktuře udržela svou pozici, měřeno ukazatelem tržeb. Údaje za nejvýznamnější podniky této agregace oborů ČSÚ neuvádí.

Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků jako jeden z významných oborů ve sledovaném roce 2021 meziročně ve své výkonnosti lehce oslabila – měřeno podílem tržeb v rámci oborové struktury – o 0,1 p. b., a to při mírném růstu cen průmyslových výrobců

pečiva a cukrářských výrobků. Významnou roli v hodnoceném roce sehrály i změny ve skladbě produkce. Výrobci se zaměřili více na širší sortiment chleba, pečiva a cukrářských výrobků. Efektivnost oboru, měřeno přidanou hodnotou nejvýznamnějších podniků, klesla.

Výroba ostatních potravinářských výrobků představuje členitou výrobní strukturu především na bázi rostlinné produkce – cukru, kakaa, čokolády a cukrovinek, zpracování čaje a kávy a další výrobu především vyšší fáze zpracování jako jsou hotové pokrmy, homogenizované a dietní potraviny aj. Tato skupina svou výkonnost, měřeno podílem tržeb, v hodnoceném roce v oborové struktuře posílila. Důvodem je především růst cen výrobců a stále širší sortiment výrobků. Výrazný meziroční růst tvorby přidané hodnoty dosáhly nejvýznamnější podniky oboru.

Výroba průmyslových krmiv podle podílu tržeb v oborové struktuře v roce 2021 posílila. Tento vývoj je v souladu s růstem ukazatele tržeb u výroby krmiv. Při cenovém růstu u výrobců průmyslových krmiv tvorba přidané hodnoty se meziročně zlepšila.

Výroba nápojů jako celek meziročně udržela svou pozici v oborové struktuře sektoru. Tato úroveň byla dosažena zvýšením cen výrobců nápojů při problémech s objemem produkce, která byla zbrzděna regulacemi při potlačování pandemie COVID-19. Zlepšila se však efektivnost měřeno indikátorem přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků.

Podle registru ČSÚ počet podnikatelských subjektů zařazených do potravinářské výroby a výroby nápojů v posledních letech stále roste. Celkový počet subjektů obou výrobních odvětví v roce 2021 dosáhl 30 242 jednotek. Mezi-

ročně je tento počet jednotek vyšší o 1 487 firem. Subjekty zařazené do registru nejsou všechny ekonomicky aktivní, což platí zejména pro fyzické osoby. Skladba využívaných právních forem se meziročně mírně mění, přičemž v roce 2021, obdobně jako v roce 2020, se nejvíce rozšířil počet firem fyzických osob.

U jednotlivých sledovaných právních forem potravinářské výroby a výroby nápojů se jejich počet meziročně vyvíjel takto:

celkový počet fyzických osob, z nichž většina podniká podle živnostenského zákona, avšak nezapsaných v obchodním rejstříku se v roce 2021 dále meziročně rozrostl, a to o 1 197 subjektů na 23 328 osob. Růstový trend u těchto subjektů lze spojovat se silící poptávkou po potravinách v celkově nejisté době, ovlivněné viróvou pandemií. Z pohledu výrobních oborů pak tato skupina výrobců zahrnuje zejména drobné výrobce pečiva a cukrářských výrobků, či masných výrobků. Z hlediska zakládání jde o poměrně rychlou a kapitálově nenáročnou formu podnikání;

početně výrazně zastoupenou právní formou u obchodních korporací i v roce 2021 byly s. r. o., což je v kontextu s jednodušší formou vzniku i správou těchto subjektů v porovnání s některými jinými korporacemi. V roce 2021 se tato forma podnikání uplatňovala u 6 309 firem, což představuje další rozšíření této právní formy. Meziroční přírůstek činil 310 společností;

- počet akciových společností v posledních letech mírně klesá. V roce 2021 podnikalo v této právní formě 380 a. s.;
- v právní formě družstva podnikalo v roce 2021 jen 58 subjektů.

- Výrobci potravin a nápojů využívají k podnikání i jiné právní formy, jako je komanditní společnost aj., avšak ani v hodnoceném roce 2021 nebyly příliš zastoupeny.

Z údajů ČSÚ vyplývá, že z hlediska velikosti (sleduje průměrné počty subjektů se 100 a více zaměstnanci), převládaly v roce 2021, obdobně jako v minulých letech, podniky od 100 do 199 zaměstnanců. Pro potravinářský průmysl v ČR stále platí, že s rostoucí velikostí podniků jejich počet klesá.

Výkonnostně nejvýznamnější velikostní kategorií (posuzováno podle absolutního objemu tržeb bez DPH z prodeje výrobků, služeb a zboží) představovaly v roce 2021 podniky s 200 až 499 zaměstnanci, s objemem tržeb 118,5 mld. Kč. Další kategorií, podle uvedeného ukazatele, byly v roce 2021 podniky od 500 do 999 zaměstnanců, a to s objemem tržeb 63,6 mld. Kč. Tyto dvě kategorie podniků se na výše uvedených tržbách u výroby potravinářských výrobků a výroby nápojů podílely nejvíce, a to více jak polovinou (52,4 %).

Počty potravinářských podniků s 50 a více zaměstnanci v roce 2021 v meziročním porovnání podle počtu podniků, obdobně jako v minulých letech, nejvyšší počet vykazuje výroba pekařských a cukrářských výrobků.

Co do počtu podniků je početnou kategorií také výroba ostatních potravinářských výrobků, která je svým výrobním zaměřením velmi členitá a jejím základem jsou především výroby využívající suroviny rostlinného původu (výroba cukru a také kaka, čokolády a cukrovinek) i produkce vyššího stupně zpracování agrárních surovin – výroba hotových pokrmů, polévek, dietních potravin aj., po nichž je stále větší poptávka či zpracování čaje a kávy a výroba koření a aromatických výrobků.

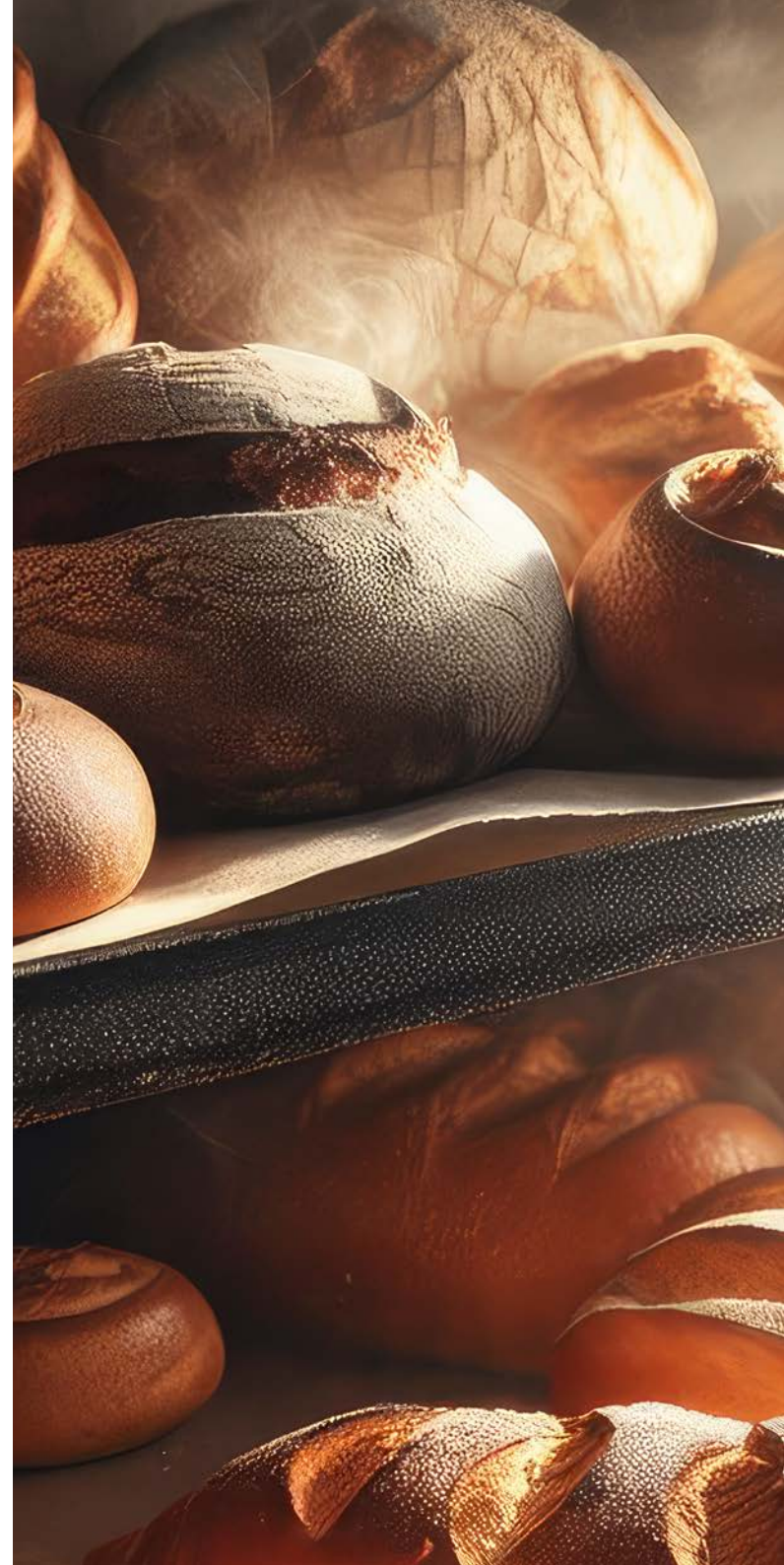
Mezi obory s vyšším počtem podniků lze zařadit i obor zpracování masa a výroby masných výrobků, který zahrnuje i výrobu a zpracování drůbeže. Některé obory jsou poměrně koncentrované (výroba olejů a tuků, průmyslová krmiva), nebo mají převážně regionální charakter (zpracování ryb) a z důvodu ochrany dat byl tento obor zpracovateli dat z ČSÚ připojen k průmyslovým krmivům.

Z meziročního porovnání vyplývá, že u většiny oborů u této kategorie podniků s 50 a více zaměstnanci se počet firem v hodnocených letech (2020 a 2021) příliš nezměnil a u některých oborů zůstal ve stejných počtech.

V roce 2021 dosáhl export v oblasti potravin 118,5 mld. Kč a nápojů 17,8 mld. Kč tj. oproti roku 2020 celkově nárůst o 9 mld. korun. S ohledem na současný nárůst dovozu u potravin 173,2 mld. Kč a nápojů 16,3 mld. Kč ve vztahu k vývozu došlo u potravin ke zvýšení záporného salda zahraničního obchodu o 4,5 mld. Kč. U nápojů pak v souvislosti s nárůstem dovozů o cca 2 mld. Kč vzniklo záporné saldo zahraničního obchodu 0,4 mld. Kč. Celkově objem salda obchodní bilance u potravinářských výrobků a nápojů dosáhl v roce 2021 záporné hodnoty - 55 mld. Kč, zatímco v roce 2020 tato hodnota činila - 49,8 mld. Kč.

Rozhodujícími vývozními teritorii u výroby potravinářských výrobků a výroby nápojů je Německo, Slovensko a Polsko. Významnými odběrateli jsou také Rakousko, Itálie a Maďarsko a nadále navzdory embargu Rusko. Nejvýznamnějšími dovozními teritorii jsou pak zejména Německo, Polsko, Itálie, Španělsko a Nizozemsko. V rámci třetích zemí jsou našimi hlavními dodavateli Norsko, Ukrajina, Vietnam a Turecko.

Nejvýznamnějšími vývozními komoditami z ČR v roce 2021 byly „přípravky používané k výživě zvířat“, „ciga-

rety“ (v meziročním porovnání významný pokles podílu o 4,2 p. b. na 6,3 %), „potravinové přípravky jiné“ (HS 2106), „pšenice“, „pekařské výrobky“ (tj. pečivo, sušenky, oplatky apod.), „nezahuštěné mléko a smetana“ (ve velké míře surové mléko), „pivo“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „řepkový olej (s nízkým obsahem kyseliny erukové)“ a „sýry a tvaroh“.

Mezi nejvíce dovážené zboží do ČR v roce 2021 patřily „vepřové maso“ (s 5,7% podílem, tj. pokles podílu o 1,1 p. b. v meziročním porovnání), „potravinové přípravky jiné“, „přípravky používané k výživě zvířat“, „pekařské výrobky“, „sýry a tvaroh“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „tabákové náhražky“, „cigarety“, „káva“ a „maso a droby drůbeže“.

Zahraniční obchod s potravinářskými komoditami se tak převážně realizuje v rámci jednotného trhu EU, ale vyhledávána jsou i další teritoria. Vývoz potravin je realizován především výrobci potravin, a to nejen velkými společnostmi a firmami se zahraniční účastí. Nedostatkem však je, že v tuzemském portfoliu firem jsou i nadále postrádány exportní společnosti schopné profesionálně zastupovat tuzemské výrobce na zahraničních trzích a kompletovat jejich dodávky pro zahraniční odběratele. Naopak je však nutné vyzdvihnout roli státem zřízených agrárních diplomatů působících ve vybraných zemích.

Na druhou stranu však i nadále musíme konstatovat, že stále nedochází k požadovanému snížení importu potravin, realizovaného jak zahraničními maloobchodními řetězci, tak i některými specializovanými obchodními společnostmi. Zásadní zde je, že dozorové orgány důsledně sledují, aby do ČR byly dováženy jak bezpečně suroviny pro další zpracování, tak i finální produkty, a to především hlediska zdravotní nezávadnosti.

Z uvedeného hodnocení výroby potravin a nápojů vyplývá, že k hlavním prioritám pro další období bude i nadále patřit přiměřená potravinová soběstačnost, konkurenceschopnost a efektivnost výroby potravin zajišťující bezpečné a kvalitní potravina. Strategickým záměrem zůstává i nadále trvale udržitelný rozvoj, k němuž patří zlepšování vztahů odvětví k životnímu prostředí. Pro další vývoj odvětví bude nezbytné vypořádat se zvyšujícími se cenami energií a vstupních surovin. To znamená ještě více se zaměřit na snížení energetické náročnosti, zajištění vlastních energetických zdrojů. Modernizace výrobní kapacity by měla umožnit vstřebat zvýšené náklady související se stávajícími trendy vyplývající pro potravinářský průmysl z realizace tzv. „Green dealu“. Celý průmysl by se měl zaměřit především na uspokojování náročnější poptávky po potravinách související se změnami v její struktuře, taj i ve struktuře surovinové základny. Určitým omezením či rizikem dalšího vývoje mohou být negativní důsledky současných změnách ve struktuře globalizace, spočívající v možných geopolitických změnách provázených přeskupením a nerovnoměrností trhu. Především se jedná o změny v rámci hospodářského vývoje (zelený úděl) v EU a vznikajícím napětí v mezinárodních vztazích.

Další rozvoj potravinářského průmyslu se také neobejde bez dlouhodobějšího budování důvěry spotřebitelů. Nadále je nezbytné rozvíjet regionální vazby formou podpory lokálních a regionálních trhů s vazbou na domácí malé producenty a zpracovatele. Současně s tím, ale musí pokračovat technologická koncentrace podniků s produkcí především pro nadregionální trhy.

Celkovou situaci v potravinářství z hlediska příštího vývoje by měla zlepšit i užší spolupráce podnikatel-

ské báze s vědou a výzkumem, zejména aplikovaným, a systém podpor, plynoucích z fondů založených v rámci Společné zemědělské politiky EU, ale i z národních zdrojů. V tomto směru z hlediska hledání nových směrů a inovací v potravinářském průmyslu je nezbytné nadále posilovat efektivní český výzkum, zejména technologický, s širokým potenciálem výsledků, který bude nabízet výsledky zejména menším a středním podnikům bez vlastního výzkumu.

Stejně jako v ostatních zemích EU musí i vláda ČR vytvářet reálná podpůrná opatření k rozvoji potravinářského průmyslu, a to jak z hlediska zlepšování jeho inovační schopnosti, tak i ve vytváření rovnocenných podmínek na tuzemském a zahraničním trhu. Zhoršení podmínek pro podnikání v tomto oboru oproti zahraniční konkurenci by mělo nejen pro toto odvětví, ale i pro celou českou ekonomiku vážné důsledky. Zkušenosti ostatních zemí EU se ukazuje, že při významné podpoře státu v oblasti výzkumu a vývoje a výživové politiky, která bude navazovat podporu rozvoje kvality života. Ize této situaci předejít. Tento trend plně podporuje i Potravinářská komora ČR v rámci svých aktivit a to především vytvořením a podporou České technologické platformy pro potraviny, která se zaměřuje na všechna tyto aspekty.

Použito dostupných podkladů ze Zprávy o stavu zemědělství za rok 2021.

Data

Výroba vybraných produktů

Potravinářské výrobky a nápoje	Měrná jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Maso hovězí čerstvé nebo chlazené	t	68 736	65 884	70 585	77 429	74 497	78 668
Maso vepřové čerstvé nebo chlazené	t	229 017	232 332	229 932	218 792	227 043	231 275
Drůbež čerstvá nebo chlazená	t	46 614	45 876	48 298	51 121	49 738	50 449
Drůbež zmrazená	t	8 621	7 594	7 050	7 129	5 305	3 752
Brambory upravené a konzervované	t	45 419	47 833	50 083	46 877	49 081	51 096
Zelenina zmrazená	t	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
Zavařeniny,želé, marmelády	t	37 259	36 678	37 918	37 216	36 245	30 894
Mléko a smetany s obsahem tuku do 6 %	t	751 687	739 931	701 655	703 561	723 828	725 573
Mléko a smetany s obsahem tuku nad 6 %	t	62 727	60 207	47 092	50 867	55 389	59 883
Máslo	t	50 475	48 317	45 216	37 925	40 247	40 583
Sýry a tvaroh	t	163 481	161 920	163 005	174 255	183 967	201 942
Mléčné výrobky kysané	t	195 770	198 564	199 141	191 364	195 496	191 732
Mouka pšeničná	t	743 231	720 152	725 141	721 180	720 988	701 266
Chléb čerstvý	t	263 950	266 724	258 465	37 925	40 247	40 583
Pečivo čerstvé běžné	t	271 649	276 435	263 554	263 455	227 174	224 879
Pečivo cukrářské	t	45 677	45 374	49 954	445 692	45 270	47 196
Cukr rafinovaný	tis. t	622	592	590	508	515	632
Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách	tis.t	24,5	25,3	25,5	25,5	20,4	21
Destiláty, likéry a ostatní lihové nápoje	(tis. l) alc 100 %	19 589	17 882	20 763	21 623	20 853	23 126
Víno z hroznů, kromě šumivého, vinný mošt	tis. l	56 500	63 500	80 000	62 500	72 500	72 000
Pivo	tis. hl	18 725	18 547	18 547	19 000	18 023	18 130
Minerální vody a soda bez přísad	tis. l	735 797	887 087	770 916	788 215	764 311	734 474
Ostatní nealkoholické nápoje	mil. l	1,815	1,684	1,627	1,848	1,712	1,760

Pozn.: přepočteno na 100% abs. lihu

Export & Import výrobků po jednotlivých odvětvích (nejvýznamnější destinace)

Vývoz vybraných druhů zboží

Druh zboží	rok 2019		rok 2020		rok 2021	
	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč
Pšenice	Německo	5 894	Německo	8 878	Německo	8 997
Mléko a mléčné výr. (ne sýry)	Německo	6 258	Německo	6 698	Německo	7 114
Zelenina	Slovensko	1 794	Slovensko	1 864	Slovensko	1 840
Máslo a ost. tuky odvoz. z mléka	Slovensko	296	Slovensko	92	Itálie	111
Cukr	Rakousko	874	Rakousko	644	Rakousko	973
Vejce a žloutky čerstvé, suš aj.	Rusko	675	Rusko	514	Rusko	754
Med	Slovensko	34	Slovensko	51	Německo	41
Hovězí maso	Slovensko	652	Slovensko	680	Slovensko	655
Pivo	Německo	1 670	Německo	1 511	Německo	1 406

Dovoz vybraných druhů zboží

Druh zboží	rok 2019		rok 2020		rok 2021	
	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč
Nealko nápoje	Polsko	1 340	Polsko	1 030	Polsko	1 161
Ryby vč. korýšů	Norsko	1 454	Norsko	1 974	Norsko	2 869
Rýže	Itálie	480	Itálie	585	Itálie	612
Koření	Německo	208	Německo	249	Německo	251
Čaj	Polsko	148	Polsko	140	Polsko	150
Tuky živočišné rostlinné	Polsko	1 767	Polsko	1 542	Polsko	2 382
Kakao	Nizozemsko	761	Nizozemsko	792	Německo	737
Zelenina	Německo	2 962	Španělsko	3 050	Španělsko	3 259
Ovoce a ořechy	Německo	3 105	Německo	3 761	Německo	3 182
Káva nepražená	Německo	416	Německo	916	Německo	871
Alkoholické nápoje	Itálie	1 723	Itálie	1 777	Itálie	2 012

Rok 2022 v potravinářské legislativě

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

//

Začátek roku 2022 pokračoval ve znamení omikronu COVID-19. Potravináře zasáhl také válečný konflikt na Ukrajině a zdražování výrobních nákladů, které enormně pokračovalo (energie, pohonné hmoty atd.).

Od 23. února do 11. března došlo k výraznému nárůstu cen některých zemědělských komodit, které jsou nejvíce spojeny s Ruskem a Ukrajinou a došlo také na intenzivní řešení krizového zásobování potravinářských podniků energiemi, zejména plynem a elektrickou energií tak, aby v případě krizových situací nedošlo k narušení zásobování obyvatel. První polovina roku byla ve znamení příprav na předsednictví ČR v Radě EU, které odstartovalo 1. července 2022 a navázalo na předsednictví francouzské.

POTRAVINÁŘSKÁ LEGISLATIVA

Rok 2022 probíhal ve znamení novely zákona o potravinách a tabákových výrobcích, která vyšla pod č. 174/2021 Sb., a novelizovala tak zákon č. 110/1997 Sb. V průběhu roku 2022 se pak pracovalo na následujících prováděcích předpisech k zákonu o potravinách a související legislativě. V loňském roce byly připraveny a notifikovány u Evropské komise tyto předpisy:

Vyhláška o požadavcích na pokrmy – v mezíresortním připomínkovém řízení.

Požadavky této vyhlášky jsou určeny pro provozovatele potravinářských podniků, kteří provozují stravovací službu. Stravovací službou jsou potravinářské podniky, kde je na trh uváděna specifická kategorie potravin – pokrmy. Provozovateli stravovacích služeb jsou například restaurace, hostince, kavárny nebo jídelny.

– Vyhláška o požadavcích na jakost balených vod a o způsobu jejich úpravy – v mezíresortním připomínkovém řízení.

– Vyhláška o čaji, kávě a kávovinách – notifikována v systému TRIS.

Rozšíření seznamu rostlin a jejich částí pro výrobu ovocných a bylinných čajů, úprava třídění čajů, kávy a kávovin a jejich druhů a skupin, nová definice čaje bílého, matcha Tea, cibetkové kávy, ochucené kávoviny.

Účinnost: 1. 7. 2023.

V roce 2023 budou novelizovány především následující prováděcí předpisy:

- Vyhláška o požadavcích pro škrob a výrobky ze škrobu, luštěniny a olejnatá semena
- Novelizace bude provedena zejména z důvodu přijetí přímo použitelné evropské legislativy v oblasti regulace obsahu kontaminujících látek v máku a provádění úřední kontroly v této oblasti.
- Vyhláška o požadavcích na maso, masné výrobky, produkty rybolovu a akvakultury a výroky z nich, vejce a výrobky z nich
- Vyhláška o doplňcích stravy a složení potravin

STANOVISKA SZPI K OZNAČOVÁNÍ

Napříč komorou, a především Legislativním výborem, se řešila problematika označování potravin. V tomto roce se jednalo především o níže uvedená stanoviska, která byla diskutována a zástupci MZe ČR a dozorových orgánů, kteří poskytli členům odpovědi na nejčastější dotazy. Vzhledem k tomu, že na trhu s potravinami se vyskytují případy, kdy potravina informací na etiketě naznačuje původ výrobku z určitého místa, avšak ve skutečnosti byla potravina vyrobena na jiném místě, o kterém není spotřebitel informován, bylo vytvořeno stanovisko, jehož cílem je zvýšení ochrany konečného spotřebitele poskytováním jasných, nezavádějících a srozumitelných informací o původu potravin.

– Stanovisko MZe (SVS a SZPI) k označování místa původu potravin ke dni 1. 7. 2023

Nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům stanoví, že spotřebitel nesmí být uváděn v omyl ohledně místa původu potraviny. Pokud by spotřebitel mohl být určitou informací na potravině uveden v omyl ohledně místa původu, je uvedení skutečného místa původu na potravině povinné. Poskytnuté informace musí být přesné, jasné, snadno srozumitelné a nesmí být od nich odváděna pozornost.

V případě, kdy je na přední straně obalu potraviny-/v hlavním zorném poli uvedena informace, která může u průměrného spotřebitele vyvolat oprávněný dojem, že daná potravina pochází z určitého místa původu, ačkoliv tomu tak není, musí být povinně doplněna informací o skutečném místě původu potraviny, umístěnou ve stejném zorném poli, jinak se jedná o zavádějící informaci o zemi původu nebo místu provenience potraviny.

Další stanovisko se zaměřovalo na uzení potravin tradičním kouřem a regenerovaným kouřem a potraviny aromatizované kouřovým aromatem.

– Stanovisko MZe (SVS a SZPI) ke způsobu označování potravin uzenech tradičním kouřem, nebo při použití kouřových aromat ke dni 1. 1. 2023

– Stanovisko MZe (SVS a SZPI) ke způsobu dobrovolného označování „bez E“ nebo „bez přidaných E“ a vyjádření s podobným významem ke dni 1. 7. 2022

Připomínáme také stanovisko, které se věnuje případům v souladu s požadavky nařízení (ES) č. 1333/2008 o potravinářských přídatných látkách a nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, za kterých JE /NENÍ MOŽNÉ potravinu označit slovy „bez E“ a vyjádřením s podobným významem nebo „bez přidaných E“ a vyjádřením s podobným významem.

Další stanoviska a přístupy naleznete na stránkách SZPI, případně SVS a MZe ČR (k rozlišení zabalené a nebalené potraviny při prodeji pečiva, ovoce a zeleniny, ke kontrole šarží na lihovinách a další).

Nekalé obchodní praktiky a novela zákona o významné tržní síle

PK ČR se dlouhodobě věnuje problematice zneužívání významné tržní síly, nekalých obchodních praktik a klamání spotřebitele. Až koncem roku transponovala ČR směrnici o nekalých obchodních praktikách do národní legislativy.

Novele zákona o významné tržní síle (dále jen „ZVTS“) jsme se v průběhu (nejen) loňského roku věnovali poměrně detailně. Po několika letech jejich příprav a diskusí nad její podobou novela úspěšně opustila Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR v říjnu a zamířila do Senátu. Schválený zákon byl odeslán k publikaci ve Sbírce zákonů koncem listopadu a následně byl s platností 30. listopadu 2022 zveřejněn pod č. 359/2022 s účinností od 1. ledna 2023.

Komise rovněž navrhuje několik změn směrnice o nekalých obchodních praktikách. Navrhuje rozšířit seznam vlastností výrobku, u nichž obchodník nemů-

že uvést spotřebitele v omyl, tak, aby zahrnoval ekologický nebo sociální dopad výrobku, jakož i informace o jeho životnosti a opravitelnosti. Za druhé se na seznam doplňují nové praktiky, které jsou po individuálním posouzení považovány za zavádějící, jako například environmentální tvrzení o budoucím vlivu na životní prostředí bez jasných, objektivních a ověřitelných závazků a cílů a bez nezávislého monitorovacího systému. Na takzvanou černou listinu navíc Komise navrhuje doplnit neinformování o prvcích, které mají snižovat životnost výrobků; uvádění obecných a vágních environmentálních tvrzení, pokud nelze prokázat vynikající environmentální profil výrobku nebo obchodníka („šetrné k životnímu prostředí“, „eko“ nebo „ekologické“); uvádění environmentálního tvrzení o celém výrobku, pokud se ve skutečnosti týká pouze určitého jeho aspektu; používání dobrovolné značky udržitelnosti, která nevychází z nezávislého certifikačního systému nebo nebyla zavedena veřejnými orgány; a neinformování o tom, že zboží má omezenou funkčnost při použití spotřebního materiálu, náhradních dílů nebo příslušenství, které neposkytl původní výrobce.

Mezi nekalé obchodní praktiky je v EU kromě otázky nevyrovnaných dodavatelsko-odběratelských vztahů, řazen také pojem „dvojitá kvalita“. SZPI vydalo pátou pracovní verzi materiálu Základní principy kontroly dvojitá kvalita potravin v návaznosti na problematiku, která je součástí novely zákona o potravinách a tabákových výrobcích. Změna spočívá v přístupu SZPI k tzv. reformulacím produktů – zohlednění jen v některých případech.

„První případ dvojitá kvalita potravin v ČR ohlásila inspekce koncem roku u krekrů, které se prodávaly v ČR s palmovým olejem a na rakouském a německém trhu s olejem slunečnicovým“.

Více zde: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/zakladni-principy-kontroly-dvoji-kvality-potravin.aspx>

Na evropské úrovni se očekává se, že do konce prosince 2022 bude zveřejněna zpráva Společného výzkumného střediska Evropské komise o výsledcích druhé testovací kampaně v celé EU zaměřené na rozdíly ve složení zdánlivě stejných značkových potravin. Společné výzkumné středisko (JRC) Evropské komise v současné době opakuje celoevropskou kampaň z let 2018-2019, aby přineslo nové důkazy o „dvojitě kvalitě potravin“ a posoudilo, jak se změnil výskyt tohoto problému v porovnání s výsledky testovací kampaně z let 2018-2019. Zprávy budou podkladem pro přípravu zprávy Evropské komise o uplatňování směrnice o nekalých obchodních praktikách, kterou by měla Evropská komise předložit v roce 2024.

DVOJÍ KVALITA NENÍ PRIORITY AGENDY EU, ALE ZŮSTÁVÁ DŮLEŽITOU OTÁZKOU

VÝROBA POTRAVIN A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

„Evropská komise předkládá další stále ambicióznější právní předpisy, které cílí na snížení množství obalů uváděných na trh zavedením nových cílů v oblasti předcházení vzniku obalů, jejich snižování a opětovného použití.“

NOVÁ LEGISLATIVA ODPADOVÁ A OBALOVÁ

Není to tak dlouho co byl přijat oběhový balíček (CEP 2018), jenž byl transponován do národní legislativy. Na konci roku byl již představen velmi ambiciózní návrh Nařízení o obalech a obalových odpadech (původně Směrnice). Tento právní předpis reaguje na cíle Zelené dohody, které stanovují, že je nutné snížit produkci obalového odpadu a zároveň všechny obaly učinit recyklovatelné, případně znovupoužitelné, a to do roku 2030. Tento ambiciózní evropský předpis prosazuje:

- snížení produkce obalů
- recyklovatelnost obalů jako požadavek udržitelnosti
- minimalizaci obalů
- opětovné použití
- označování obalů a harmonizované pokyny pro třídění
- zvýšení podílu recyklovaných plastů.

VYBRANÉ CÍLE LEGISLATIVNÍHO NÁVRHU:

- Hlavním cílem je do roku 2040 snížit odpad z obalů, počítáno na obyvatele na členský stát, o 15 % oproti roku 2018, a to za pomoci opětovného použití a re-

cyklace. Tohoto cíle bude dosaženo postupně (5% snížení ve srovnání s údaji z roku 2018 do roku 2030 a 10 % do roku 2035).

- Do roku 2030 by se 20 % studených i teplých nápojů s sebou (prodáváných v pohostinství) mělo prodávat v opakovaně použitelných obalech nebo ve vlastních nádobách zákazníků.
- Komise stanoví minimální podíl recyklovaného obsahu, který musí být použit při výrobě některých plastových obalů. Jednorázové plastové láhve na nápoje by podle návrhu měly povinně do roku 2030 obsahovat 30 % recyklovaného plastu.
- Dojde ke standardizaci formátů obalů a jasnému označování opakovaně použitelných obalů.
- Některé formy obalů budou zakázány, například obaly na jedno použití pro potraviny a nápoje při konzumaci v restauracích a kavárnách, jednorázové obaly pro ovoce a zeleninu, miniaturní šamponové lahve a další miniaturní obaly v hotelích.
- Do roku 2030 by obaly měly být plně recyklovatelné – budou vytvořeny povinné systémy zpětného odběru plastových lahví a hliníkových plechovek, bude vyjasněno, které velmi omezené druhy obalů musí být kompostovatelné, aby je spotřebitelé mohli vyhazovat do biologického odpadu.
- Budou stanoveny povinné sazby recyklovaného obsahu, který musí výrobci do nových plastových obalů zahrnout.
- Obaly budou opatřeny štítky, které budou informovat o tom, z čeho je daný obal vyroben a do jakého toku zpracování odpadu by se měl dostat. Kontejnery na sběr odpadu budou opatřeny stejnými štítky,

systém bude sjednocen na úrovni EU.

- Zákon zakazující jednorázové plasty v ČR

Zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků (tzv. zákon o jednorázových plastech) převedl do českého práva evropskou směrnici o jednorázových plastech (směrnice 2019/904 k omezení plastového odpadu v mořích a oceánech a podpoře cirkulární ekonomiky).

Přímo zákaz uvádění na trh se týká jen části vybraných jednorázových výrobků z plastu. Jde o plastové vatové tyčinky, plastové příbory, talíře, brčka, mícháčka, tyčky k balonkům, nádoby na potraviny, kelímky a nádoby na nápoje z expandovaného polystyrénu a výrobky z oxo-rozložitelných plastů.

Zákon o jednorázových plastech přináší výrobcům i nové povinnosti, včetně označování výrobků z plastů, např. pro kelímky. Zákon posiluje rovněž tzv. rozšířenou odpovědnost výrobců vybraných plastových odpadů. Výrobci nejen cigaret s filtrem se budou podílet na úklidu odpadů z jejich výrobků v obcích. Města a obce tak získají finanční příspěvky na úklid, viz. níže.

LITTERING ANEB ÚHRADA NÁKLADŮ ZA VOLNĚ POUŽENÝ ODPAD NA VEŘEJNOSTI

V rámci snahy postupně zamezovat nadužívání plastových obalů a snižovat jejich nepříznivé dopady na životní prostředí, především v rámci společné politiky Evropské unie, se mimo jiné postupně zavádějí nová pravidla a mantinely pro užívání některých jednorázových plastových obalů a obalových prostředků, které byly implementovány do národních předpisů, jak bylo uvedené výše.

Na začátku října nabyla účinnosti novela zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o obalech“). Nově zavedené změny vycházejí ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí (dále jen „Směrnice SUP“).

Na základě Směrnice SUP byly transponovány do českých právních předpisů, mimo jiné, nové zákonné povinnosti pro osoby uvádějící na trh určité jednorázové plastové obaly, a to především v oblasti zavedení poplatků za jejich úklid a způsobu evidence.

Města a obce tak získají na úkor potravinářů, ale i spotřebitelů, kteří to ve zvýšené ceně zaplatí, finanční prostředky na úklid.

Nové povinnosti i nový způsob evidence se budou týkat těchto obalů a obalových prostředků na potraviny a nápoje:

- sáčky a balení zhotovené z pružného materiálu, které obsahují potraviny určené k okamžité spotřebě z těchto sáčků nebo balení bez jakékoli další přípravy,
- nádoby na nápoje o objemu až 3 litry,
- plastové odnosné tašky, vymezené v části C přílohy č. 4 zákona o obalech.
- a nápojové kelímky,
- nádoby na potraviny, vymezené v části D přílohy č. 4 zákona o obalech.
- Potravinářská komora ČR v minulosti reagovala na neakceptovatelné návrhy Evropské komise, aby se odklizení odpadků a předcházení jejich vzniku stalo výhradní odpovědností výrobců
- Všechny subjekty, obyvatelstvem počínaje, soukromými i veřejnými provozovateli v odpadovém hos-

podářství a místními úřady konče, musí být v této problematice zainteresované a musí podniknout kroky ke zlepšení. Bohužel se již tato problematika přes svou absurdnost implementována.

- Na půdě PK ČR byla vytvořena Ad hoc pracovní skupina pro littering, která se věnovala této nové povinnosti hlavně koncem roku 2022.
- Členové skupiny považují za žádoucí, aby bylo do budoucna zajištěno zastropování poplatků a jejich postupné snižování
- Vybrané litteringové poplatky by měly být využity zejména do cílené edukace a nápravy občanů s cílem, aby se množství těchto odpadů snižovalo.

POVINNÉ ZÁLOHOVÁNÍ U PET LAHVÍ A HLINÍKOVÝCH PLECHOVEK

V současné době je v České republice zálohování možné na dobrovolné bázi, k čemuž některé především nápojářské společnosti již přistupují. Během roku probíhala široká diskuze mezi Iniciativou pro zálohování a širokou řadou celorepublikových svazových organizací (SMO ČR, AČTO, ČAOH a další) na půdě ministerstva životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí ČR v této fázi:

- Vyčkává na návrh nařízení o obalech a obalových odpadech, následně stanoví cíle, které by měl zálohový systém naplnit.
- Poté připraví legislativní návrh k zálohám na PET lahve, plechovky nebo další produkty.
- Stále vede jednání s výrobcí nápojů či odpadovými firmami. Zatím je zálohování pouze dobrovolné.

VÝVOJ NA ÚROVNI EU V OBLASTI POTRAVINÁŘSTVÍ ANEB CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2023

„Čekají nás velké změny zasahující do obalů a etiket potravin? Již na konci roku měla být předložena očekávaná revize nařízení o poskytování informací spotřebitelům, ta však byla pro přílišnou komplexnost odložena a bude představena pravděpodobně v roce 2023. Předložena bude dále revize pravidel pro welfare zvířat včetně označování, návrh legislativního rámce pro udržitelné potravinové systémy, zelená tvrzení...“

JAKÝM SMĚREM SE BUDE UBÍRAT POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR V ROCE 2023?

- Chceme chránit zájmy českých výrobců potravin
- Chceme objektivně komunikovat o výživové hodnotě potravin
- Chceme legislativně ukotvit ochranu názvů potravin živočišného původu
- Chceme diskutovat o dovozech ze třetích zemí
- Chceme podporovat nové trendy v potravinářství
- Chceme přispět k ochraně přírody a klimatu
- Chceme diskutovat o trvalém snížení DPH na potraviny
- Podporujeme volný pohyb zboží, preferujeme celoevropská řešení

Potravinářská komora ČR stojí o budování a zlepšování stabilního potravinového systému, který bude šetrný k životnímu prostředí a klimatu, sociálně a ekonomicky akceptovatelný a především dlouhodobě udržitelný. Chceme přispět našimi zkušenostmi a znalostmi do diskusí o budoucím uspořádání potravinového systému v EU.

Revize pravidel o informacích, které mají být poskytovány spotřebitelům

Potravinářská komora se věnovala taktéž revizi označování potravin i v loňském roce, a to především formou osvěty a edukací na akcích evropských a národních.

Aktivně se komora účastnila také probíhající veřejné konzultace týkající se revize právních předpisů EU o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

Tato revize se týká:

- výživového označování na přední straně obalu,
- označování původu a vyznačování data,
- označování alkoholických nápojů
- stanovení výživových profilů, aby se omezilo používání tvrzení na potravinách, které nespĺňují výživovou kvalitu.

Podle posledních informací Evropská komise nepodpoří žádný ze zavedených systémů značení výživových hodnot potravin, podporovaný systém by ale mohl být založen na barevné hodnotící škále.

- Přibližně polovina států EU je pro dobrovolnost (Německo a Dánsko podporují povinný systém)
- Většina členských států se shoduje na tom, že nové označování by mělo být založeno na vědeckých poznatcích a důkazech, mělo by být snadno srozumitelné a harmonizované na úrovni EU

- Itálie, Řecko a Portugalsko upozorňují na rizika nevhodného systému označování – penalizace jednotlivých výrobků, přílišné zjednodušení způsobené barevným kódováním
- Litva, Kypr, Malta a Maďarsko podporují názor Itálie, která cílí na ochranu zeměpisných označení a regionálních specialit
- Členské státy jako Francie, Německo a Rakousko podporují systém barevného značení.

Závěrem roku však Evropská komise odložila tuto revizi, důvodem je přílišná komplexnost označování výživových hodnot na přední straně obalů na druhé čtvrtletí roku 2023 až neurčito. S největší pravděpodobností tato záležitost nebude znovu projednávána před rokem 2024, kdy se budou konat volby.

Legislativní návrh pro zelená tvrzení

Kompostovatelný, recyklovatelný, snížená spotřeba energie, degradovatelný, snížené množství odpadu...

Evropská komise připravuje legislativní návrh pro zelená tvrzení, podle předběžných informací by návrh měl zahrnovat i pravidla pro uvádění zelených tvrzení na potravinách a stanovovat požadavky na zdůvodnění environmentálních tvrzení i požadavky na sdělování environmentálních tvrzení.

Zelená tvrzení stále nebyla předložena, původně měla být zveřejněna v listopadu 2022, došlo však odložení na začátek roku 2023.

- Podle prozatím dostupných informací Evropská komise plánuje do legislativního návrhu k zeleným tvrzením zahrnout i problematiku potravin.
- Ekologická – zelená – tvrzení o potravinách by měla splňovat několik požadavků na odůvodnění, přičemž jedinou možností by podle informací evropských zemědělských organizací zůstaly metody PEFCR a OEFSR.

Legislativní rámec pro udržitelné potravinové systémy a označování udržitelných potravin

„Z poslední veřejné konzultace vyplývá, že existující EU potravinový systém není dlouhodobě udržitelný. Konzumentům by pomohly také značky udržitelnosti při výběru udržitelných potravin“.

Evropská komise v rámci strategie Farm to Fork informovala o plánech na vytvoření nového legislativního rámce pro udržitelné potravinové systémy s cílem urychlit a usnadnit přechod k udržitelným potravinovým systémům.

Společně s návrhem pracovního rámce pro udržitelné potravinové systémy plánuje Evropská komise (na konci roku 2023) předložit i návrhy na certifikaci / označování udržitelné produkce. Bude zahrnovat nutriční, klimatické, environmentální (včetně dobrých životních podmínek zvířat) a sociální aspekty výroby potravin.

Udržitelnost a přechod k udržitelným potravinovým systémům je hlavní vlajkovou lodí Evropské komise pro aktuální mandát (ten končí na konci roku 2024).

„V příštím roce se Potravinářská komora ČR bude věnovat i problémům v oblasti udržitelnosti, zejména ochraně názvů potravin živočišného původu, zlepšování a certifikaci zemědělských postupů, hledání nových přístupů a alternativních zdrojů bílkovin, v této souvislosti preferujeme legislativní regulaci na celoevropské úrovni“.

Režimy jakosti zemědělských produktů

Evropská komise v loňském roce představila návrh nařízení přijatý Komisí k systému chráněných zeměpisných označení EU. Tyto režimy chrání cenné názvy potravin a nápojů před kopiemi/podvodem a potvrzují, že byly vyrobeny podle přísných norem v určité zemi nebo regionu.

Iniciativa posílí systém tím, že:

- zlepší udržitelnou produkci chráněných produktů
- bude lépe prosazovat dodržování pravidel
- posílí postavení seskupení producentů
- omezí internetové krádeže
- uzpůsobí systémy označení vhodněji podle potřeb producentů ve všech regionech EU
- přezkoumá, jak jsou tradiční potraviny EU propagovány a chráněny
- urychlí registrační postupy

Revidovaný systém chráněných zeměpisných označení potravin by mohl být implementován již na začát-

ku roku 2024. Cílem je udržet vysokou kvalitu potravin a standardů EU a zajistit, aby naše kulturní, gastronomické a místní dědictví bylo zachováno a potvrzeno jako autentické v rámci EU i celého světa.

Revize pravidel pro evropské programy Mléko a Ovoce a zelenina do škol

Evropská komise připravuje revizi pravidel pro evropské programy Mléko a Ovoce a zelenina do škol na konci roku 2023. Ze strany některých zájmových organizací sílí kampaně na zahrnutí rostlinných imitací do těchto programů, evropské instituce se k podpoře rostlinných imitací v rámci zmíněných programů staví spíše zdrženlivě.

Návrh revize právních předpisů EU o dobrých životních podmínkách zvířat

Evropská komise rovněž zveřejnila výsledky studie Komise o dopadu označování dobrých životních podmínek zvířat Komise upozornila na neexistenci právních předpisů EU týkajících se tvrzení o dobrých životních podmínkách zvířat nebo označování. Komise zvažuje tři scénáře:

- **Možnost 1:** Regulace tvrzení o dobrých životních podmínkách zvířat zavedením společných minimálních požadavků na všechna tvrzení
- **Možnost 2:** Vytvoření evropského systému značení / označování pro dobré životní podmínky zvířat omezené na bezklecové systémy
- **Možnost 3:** Zavedení evropského systému značení /

označování pro dobré životní podmínky zvířat s klíčovými kritérii dobrých životních podmínek, která by mohla být dobrovolná nebo povinná a zaměřená na čerstvé produkty.

Evropská komise plánuje závěrem roku 2023 předložit návrh revize právních předpisů EU o dobrých životních podmínkách zvířat, součástí návrhu by měl být i návrh na označování welfare zvířat na potravinách. Na začátku září 2022 vydala EFSA své stanovisko k dobrým životním podmínkám zvířat během transportu. Podle doporučení EFSA by mělo dojít:

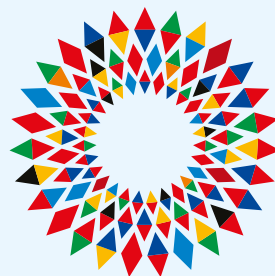
- ke zvětšení prostoru, ve kterém jsou zvířata přepravována (minimální navrhovaná plocha je 1,16 m² u zvířete o hmotnosti 200 kg)
- zajištěny by měly být i nižší teploty během dopravy (pro skot by měl být teplotní limit 25 °C)
- zkrácena by podle EFSA měla být i přepravní vzdálenost

Zdroj: MZe ČR, MŽP ČR, SZPI, PK ČR

PŘEDSEDNICTVÍ ČR V RADĚ EU

„Česká republika se ujala své funkce po Francii v polovině roku. Pro tyto účely si Potravinářská komora ČR stanovila hlavní priority a témata, která následně projednala dne 20. září 2022 na kulatém stole s europoslanci a zástupci MZe ČR a Zemědělského výboru PSP ČR. Ministerstvo zemědělství ČR, Potravinářská

komora ČR i přítomní zástupci v Evropském parlamentu a Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR se shodli na potřebě ochrany názvů potravin živočišného původu.“

Mezi hlavní priority patřily:

- Revize nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům
- Legislativní ochrana názvů masa a masných výrobků, vajec a výrobků z vajec
- Dovoz potravin, při jejichž výrobě byly použity v EU zakázané prostředky na ochranu rostlin nebo veterinární léčiva

Potravinářská komora ČR během roku také průběžně upozorňovala na systém značení výživových hodnot na přední straně obalu potravin Nutri-Score, který je i přes změnu algoritmu stále zavádějící a zvýhodňuje vysoce zpracované potraviny. Ačkoliv je tento systém dobrovolný, mnoho zúčastněných stran včetně společností nebo maloobchodníků ho považuje de facto za povinný, a to především ve Francii, Belgii, Španělsku, Německu, Nizozemsku nebo Lucembursku.

Podle některých studií až 20 % potravin, které jsou kladně hodnoceny systémem Nutri-Score, spadá do kategorie NOVA 4, tedy do kategorie vysoce zpracovaných potravin

Dalším nedostatkem systému Nutri-Score je opomíjení velikosti porce. Systém nebere v úvahu zdraví prospěšné látky. Opomíjí také řadu škodlivých složek v potravinách.

Zástupci PK ČR se průběžně účastnili řady dalších akcí a konferencí organizovaných právě za účelem tohoto období, nejen v ČR, ale také na úrovni Evropské komise.

Věříme, že aktivním přístupem komora přispěla i k odkladu návrhu k problematice označování potravin. Evropský pohled se významně za českého předsednictví významně změnil. Evropská komise si přestala být jistá pozitivními dopady systému Nutri-Score na zdraví, a proto předložení návrhu opět odložila.

Ve spolupráci s Českou technologickou platformou pro potraviny připravila Potravinářská komora ČR dvě doprovodné akce českého předsednictví, a to ve vztahu k reformulacím a zdravému životnímu stylu (9/2022) a také v návaznosti na přechod potravinářských podniků směrem k udržitelnosti (11/2022).

Po České republice a Francii uzavírá současnou trojici předsednictví Švédsko, které se v rámci Rady pro zemědělství a rybolov se předsednictví zaměří na jednání o revizi nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům a jeho ustanovení o označování potravin.

Další trojici předsednictví zahájí v červenci 2023 Španělsko a po něm budou následovat Belgie a Maďarsko.

Vzdělávací akce Potravinařské komory ČR

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

//

V tomto roce PKČR organizovala několik odborných webinářů, v rámci nichž byla uchopena témata na první pohled okrajová, přesto i pro potravinářský průmysl významná. Účastníci se seznámili nejen s marketingovou komunikací nebo úlohou marketingu v potravinářském podniku, ale také s marketingovými trendy v oblasti potravin. I v tomto sektoru je potřeba si uvědomit že systém marketingové komunikace se velmi rychle rozvíjí a je potřeba se i v této oblasti neustále vzdělávat...

VLASTNÍ ODBORNÉ WEBINÁŘE PK ČR

Falšování potravin a autenticita potravin, problematika aditivních látek.

Falšování potravin často ohrožuje bezpečnost a nese prvky nekalé hospodářské soutěže. Porozumění problematice falšování potravin ze strany pracovníků potravinářského průmyslu, obchodníků i laboratoří provádějících testování potravin je jedním z nezbytných nástrojů boje proti podvodům a v důsledku vede ke zvyšování kvality a důvěryhodnosti potravin na tuzemském trhu. Dozor nad potravinářskými a zemědělskými výrobky vykonává zejména Státní zemědělská a potravinářská inspekce a orgány Státní veterinární správy (v případě masa a masných výrobků). SZPI provozuje internetový portál www.potravinynapranryri.cz, kde zveřejňuje nejakostní, falšované a nebezpečné potraviny. Webinář kladl za cíl uvést do souvislostí a na pravou míru, co je považováno za falšování, kdy se jedná „pouze“ o snížení kvality výrobků a za jakých podmínek může falšování představovat ohrožení zdraví a života spotřebitelů. Poukáže na rizikové komodity a způsoby falšování. Na závěr byla zmíněna problematika přídatných látek včetně správného označování aditiv.

Povinnosti potravinářských provozoven plynoucí z environmentální legislativy

Cílem webináře bylo seznámit provozovatele potravinářských podniků s vybranou problematikou legislativy v oblasti životního prostředí. Účastníci získali pře-

hled o aktuálních právních předpisech a legislativních požadavcích. Pozornost byla zaměřena na ohlašovací povinnosti vyplývající z legislativy na ochranu životního prostředí pro potravinářský průmysl a okrajově na agendu ochrany ovzduší, ochrany vod, ale na základní právní předpis určující pravidla pro materiály a předměty přicházející do styku s potravinami. Pozornost byla věnována i obalovým materiálům, ekologickému balení materiálů a designu obalů. Obaly jsou velmi různorodé a dosahují vysoké kvalitativní a estetické úrovně.

Digitální marketing v potravinářství pro oslovení spotřebitelů

Internet patří mezi nejmasověji používané médium a současně tak roste důležitost digitálního marketingu v jakémkoliv oboru podnikání. Akce měla za cíl seznámit účastníky se zákonitostmi marketingu v digitálním prostředí a inspirovat k propagaci vlastních produktů či služeb formou online prostředí. V rámci tohoto webináře se účastníci seznámili s nejdůležitějšími sociálními sítěmi – Facebook, LinkedIn a Twitter se zaměřením na obor potravinářství. Během webináře byly součástí ukázky, jak správně prezentovat na webu, jak využít online reklamu, e-mail marketing, sociální sítě, mobilní marketing a řadu dalších možností digitální komunikace. Lektori představili aktuální novinky k dané problematice, své zkušenosti, znalosti a doporučení z dosavadní praxe. Upozorněno bylo také na právní rámec a omezení ve vztahu k propagaci potravin na sociálních sítích.

Platforma pro reformulace v roce 2022

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

//

Trvalá edukace spotřebitelů každého věku je nezbytná, zrovna tak jako vzájemná spolupráce, názorový kompromis a společná klíčová témata všech resortů (MZd, MZe, MŠMT, Asociace, odborná veřejnost) a v neposlední řadě šíření relevantních a vědecky podložených informací způsobem, který bude přizpůsoben věku spotřebitele.“

Na letošní v pořadí již **šesté výroční konferenci Platformy pro reformulace** s podtitulem „Vzdělávání spotřebitelů v oblasti reformulací, zdravého životního stylu a výživy“, která se konala dne 15. září 2022 vystoupila řada odborníků. Jednalo se o doprovodnou akci českého předsednictví v Radě EU.

Záštitu nad konáním konference převzali ministr zemědělství Ing. Zdeněk Nekula, ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR a předseda Výboru pro zdravotnictví PSP ČR doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc. a ministr pro evropské záležitosti doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D. v rámci Předsednictví České republiky v Radě EU 2022.

V roce 2022 jsme se zaměřili na roli výrobců potravin v rámci zdravého životního stylu a budoucnost reformulací. Uvedli jsme také novou databázi reformulovaných potravin a nápojů, jako jednu z cest, jak přiblížit reformulované tedy vylepšené výrobky spotřebitelům a vyhlásili výsledky 8. ročníku soutěže Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek roku. I v těchto činnostech nadále PK ČR a ČTPP pokračuje.

Všechny aktivity výrobců potravin jsou záslužné, ale zásadní je, aby s nimi spotřebitel uměl naložit. Důležitá je právě edukace spotřebitele. Právě vzdělávání spotřebitelů bylo nosným tématem konference 2022. Z průzkumů zaměřených na značení potravin stále vyplývá, že nutriční a výživová gramotnost spotřebitelů není uspokojivá:

- Spotřebitelé mají mnohdy jen kusé informace o konkrétních výrobcích a jejich složení

- Neví, jaké informace jsou povinné, jaké dobrovolné a jak s nimi dále naložit
- Neumí vyhodnotit výživové údaje, které najdou na obalech potravin
- Úroveň znalostí o výživě a potravinách obecně je stále nedostatečná

Potravinářská komora ČR v této návaznosti realizuje mnoho aktivit a projektů, které pomáhají spotřebitelům více se orientovat ve správném životním stylu a výběru potravin, pomáhá výrobcům zlepšovat složení potravin a jejich označování na obalech, formuluje dobrovolné závazky potravinářů, podporuje inovace a reformulace potravin

formou soutěží, vydává publikace loni např.: Výživové údaje na obalech potravin- Jak je číst a jak jim rozumět.

Závěrem loňské konference se účastníci shodli, že trvalá edukace spotřebitelů každého věku je nezbytná, zrovna tak jako vzájemná spolupráce, názorový kompromis a společná klíčová témata/jazyk všech zúčastněných resortů (MZd, MZe, MŠMT, Asociace, odborná veřejnost, ...) a v neposlední řadě šíření relevantních a vědecky podložených informací způsobem, který bude přizpůsoben věku spotřebitele.

PK ČR a Ministerstvo zdravotnictví ČR potvrdily spolupráci v oblasti zdravého životního stylu podpisem Deklarace ke zdravému životnímu stylu.

V rámci zahajovacího dne mezinárodního agrosalonu Země živitelka byla podepsána Deklarace ke zdravému životnímu stylu mezi Potravinářskou komorou České republiky a Ministerstvem zdravotnictví České republiky. Deklaraci podepsala prezidentka PK ČR Dana Večeřová a náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví a hlavní hygienička ČR Pavla Svrčinová. Součástí Deklarace je Deset pilířů výživové politiky potravinářského průmyslu, které se stále vyvíjejí. Cílem Deklarace je odborná spolupráce mezi státní správou a výrobcí potravin v rámci konkrétních dobrovolných závazků.

Více informací o projektech Platformy pro reformulaci a výstupy konference naleznete na

www.reformulace.cz

PLATFORMA PRO ALTERNATIVNÍ POTRAVINY A NÁPOJE

„...Ustavující zasedání platformy proběhlo 9. února 2022 za účasti náměstka Jindřicha Fialky a prezidentky Dany Večeřové, která uvedla, že v současné době se věnuje alternativám jen malá skupina českých firem, je to však příležitost pro tuzemské podniky, jak udržet výroby na trhu ČR. Značně stoupá zájem konzumentů o tzv. rostlinné alternativy mléka, mléčných výrobků, ale i masa a masných výrobků. Je čas se této aktivitě věnovat, do budoucna se to jistě vyplatí ...“

Evropská komise ve strategii Farm to Fork podporuje vývoj a produkci alternativních zdrojů bílkovin například

na bázi rostlin, řas, hmyzu, či buněčných kultur. Dochází k rozvoji trhu s imitacemi živočišných potravin, které mají podobné senzorycké vlastnosti, ale odlišnou výživovou hodnotu. Zneužíváním názvů tradičně používaných pro potraviny živočišného původu dochází k matení spotřebitelů i k usnadnění vstupu na trh pro imitace.

Právě proto, letos na jaře, vznikla pod taktovkou Potravinářské komory ČR a České technologické platformy pro potraviny nová odborná Platforma pro alternativní potraviny a nápoje. Jejím cílem je především vytvoření odborného zázemí pro diskusi o této problematice, komunikaci legislativních otázek a informovanosti spotřebitelů o výhodách i nevýhodách konkrétních alternativ.

„Členové PK ČR chtějí otevřeně diskutovat jak o produkci rostlinných imitací, tak o tradičních výrobcích živočišného původu. Proto byla založena Platforma pro alternativní potraviny a nápoje, jejímž členem je i orga-

nizace ProVeg“ upozorňuje Dana Večeřová. Předsedou platformy byl zvolen generální ředitel společnosti OLMA Ing. Martin Krystián. „Možná právě proto, že OLMA vyrábí oba zmíněné druhy výrobků bez toho, aby mátl spotřebitele. Rostlinné produkty nazývá ovesný nápoj,“ informoval v mediálních výstupech. Podle Martina Krystiána je důležité brát si to nejlepší z obou kategorií, jak z rostlinných, tak i živočišných produktů: „Jsme zastánci vyvážené stravy, mléčné výrobky jsou významným zdrojem živin. Dlouhodobé zkušenosti mohou navíc tradiční výrobci využít i pro zpracování výživově hodnotné rostlinné stravy tak, aby spotřebitel profitoval z benefitů obou těchto segmentů.“

Platforma se stává místem společné komunikace daných skupin a vytváří prostor pro diskusi témat z oblasti:

- udržitelné produkce proteinů (rostlinné proteiny, alternativní zdroje bílkovin)
- laboratorního masa, 3D tisku, hmyzu, řas a dalších nastupujících trendů
- potravin nového typu (společně s Výborem pro bezpečnost potravin a důvěru spotřebitele)
- podpory výzkumu a vývoje v této oblasti.

Platforma se těší velkému zájmu a čítá okolo 35 členů z řad státní správy, akademické sféry, výzkumných ústavů, výrobců potravin.

V loňském roce platforma uspořádala dne 7. prosince 2022 společně s Výborem pro kvalitu potravin seminář „Nové trendy v potravinářství“. V rámci programu zazněly příspěvky, které se zaměřovaly na:

- Alternativní potraviny a jejich budoucnost
- Správnou terminologii alternativních potravin
- Udržitelné potravinové systémy
- Přehled rostlinných výrobků z pohledu výživové hodnoty
- Alternativy masa na bázi rostlinných bílkovin
- Laboratorně pěstované maso, 3 D tisk a další...

Projekty Potravinařské komory ČR v roce 2022

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

//

V tomto roce PKČR organizovala několik odborných webinářů, v rámci nichž byla uchopena témata na první pohled okrajová, přesto i pro potravinářský průmysl významná. Účastníci se seznámili nejen s marketingovou komunikací nebo úlohou marketingu v potravinářském podniku, ale také s marketingovými trendy v oblasti potravin. I v tomto sektoru je potřeba si uvědomit že systém marketingové komunikace se velmi rychle rozvíjí a je potřeba se i v této oblasti neustále vzdělávat...”

České cechovní normy

Potravinářská komora České republiky a Česká technologická platforma pro potraviny spravuje od roku 2015 systém českých cechovních norem pro kvalitní potraviny. V roce 2017 byl tento systém zařazen na seznam dobrovolných národních značek kvality, přesněji dobrovolný systém certifikace zemědělských produktů v souladu s požadavky Sdělení Komise – Obecné zásady osvědčených postupů EU k dobrovolným systémům certifikace pro zemědělské produkty a potraviny (2010/C 341/04) Systém českých cechovních norem je odpovědí výrobců potravin a nápojů na dlouhodobé připomínky odborné i spotřebitelské veřejnosti k neexistenci standardů kvality. Po zrušení závaznosti československých státních norem vzniklo faktické legislativní vakuum, které bylo kompenzováno legislativou po roce 1997 jen z části. Systém českých cechovních norem nabízí řešení, které jednoznačně definuje kvalitativní požadavky pro široké portfolio potravin a usnadní tak orientaci spotřebitelé a partnerů v dodavatelsko-odběratelském vztahu.

Česká cechovní norma má být základní normou, která stanoví kvalitativní parametry potraviny, pro niž byla zpracována a z níž vyplývají nadstandardní parametry, kterými se daná potravina liší od jiných srovnatelných potravin uváděných na trh. Systém částečně vychází z původního systému ČSN a ON a pro jednotlivé potraviny definuje konkrétní povolené výrobní postupy a kvalitativní znaky, které jsou kontrolovatelné. Hlavním cílem této aktivity je zachovat tradiční pohled na výrobu

a zpracování potravin. Zároveň však tento koncept nemá vyloučit rozumné inovace, které vedou k zachování dobré výživové hodnoty nebo zlepšení bezpečnosti potravin. Několikastupňový a nezávislý systém tvorby norem, do kterého vstupují jak výrobci a zpracovatelé tak dozorové orgány a akademičtí pracovníci, garantuje, že ve jménu inovací nedochází ke zhoršení kvality a tradičního způsobu vnímání jednotlivých potravin a výrobních technologií. Vzhledem ke skutečnosti, že jsou pro jednotlivé výrobky jednoznačně definované kvalitativní znaky a výrobní postupy, je vytvořený prostor pro dozorové orgány (Státní veterinární správa a Státní zemědělská a potravinářská inspekce), které tak mohou provádět kontrolu dodržování pravidel.

České cechovní normy definují povinné složky, přípustné a nepřípustné složky, minimální obsahy klíčových složek, výrobní postupy a kontrolovatelné znaky hotových výrobků včetně postupů pro kontrolu.

PŘÍKLADY NADSTANDARDNÍCH PARAMETRŮ

MASNÉ VÝROBKY: Vyšší obsah masa, nižší obsah tuku, vyšší obsah čistých svalových bílkovin, zákaz použití zvýrazňovačů chuti, zákaz použití strojně odděleného masa, omezení přídatných látek

MLÉČNÉ VÝROBKY: u sýrů – minimální doba zrání, omezení a zákaz přídatných látek, jako surovina je použito mléko odpovídající ČCN na syrové kravské mléko; zákaz

použití některých přídatných látek; u jogurtů – podmínka použití obou mikroorganismů jogurtových kultur v určitém poměru; u ochucených ovocných jogurtů – minimální podíl ovocné složky; u tradičního pomazánkového – při použití ochucující složky šunka lze použít pouze šunku nejvyšší jakosti nebo šunku výběrovou.

PEKAŘSKÉ VÝROBKY: omezení nebo zákaz přídatných látek, vyšší obsah žitné mouky u žitno-pšeničných výrobků, vyšší obsah jiných obilovin než pšenice a žita, luštěnin nebo olejnin u vícerznných výrobků než udává legislativa, preference kvasů a omládku; využívání zápar, zavářek a měkčených zrn;

LAHŮDKAŘSKÉ VÝROBKY: zákaz použití barviv, sladidel s výjimkou cukru, zákaz použití méně hodnotných (palmových, kokosových tuků, částečně ztužených tuků); definovaná množství hlavních složek.

ČOKOLÁDY: vyšší obsah celkové kakaové sušiny, kakaového másla, mléčného tuku než udává legislativa; omezení použití jiných rostlinných a živočišných tuků; zákaz použití jiných aromat než přírodních.

RYBY A VÝROBKY Z NICH:

SLADKOVODNÍ RYBY Odchov ryb probíhá v polointenzivních podmínkách rybníčního prostředí nebo v akvakultuře na území České republiky

MOŘSKÉ RYBY: celkový podíl 100 % ryby; seafrozen kvalita, minimálně zabaleno v České republice; nepří-

puštné složky: jedlá sůl v obsahu vyšším, než je přirozený výskyt, přidaná voda, potravinářská aditiva, mletá rybí svalovina. V případě filet se nepřipouští skládané, či formované filety. Nepřipouští se surovina splňující definici „ze spojovaných kousků rybiho masa“.

KEČUPY: vyšší podíl sušiny vnesené rajčatovou surovinou ve srovnání s podílem daným legislativou pro kečupy „Extra“, „Prima“ nebo „Speciál“.

MODRÝ MÁK, MODRÝ MÁK MLETÝ: povinnou složkou jsou semena jednoleté formy máku setého modrosemenného (*Papaver somniferum L.*), olejného typu, získávaná z potravinářských odrůd registrovaných v ČR (aktuálně zapsaných ve Státní odrůdové knize), a navíc se týká odrůd Major, Opal, Gerlach, Orfeus, které nejsou vyjmenované ve Státní odrůdové knize. V nadstandardu

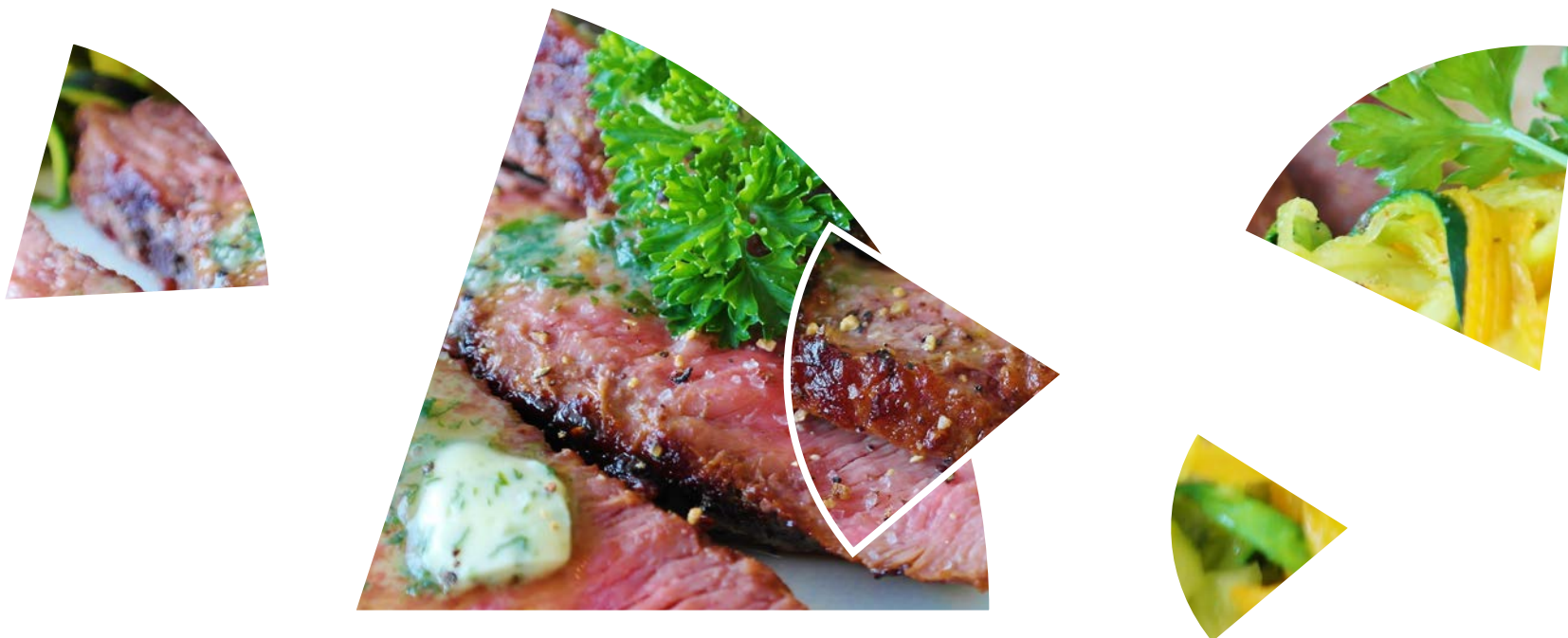
je uvedena produkce v ČR a zákaz použití farmaceutického máku.

ZVĚŘINA: vyjmenované partie masa, podmínky technologického zpracování, podrobné nadstandardní parametry např.: vstupující surovina je doprovázena „lístkem o původu zvěře“. To zajišťuje, že zvěřina bylo ulovena na území ČR. Ulovený kus musí být označen nesnímatelnou plombou a číslo plomby musí být uvedeno na doprovázejícím lístku o původu zvěře. Plomba je po zpracování uloveného těla uchovávána nejméně jeden rok po skončení údržnosti, tj. po uplynutí data spotřeby/minimální trvanlivosti výrobku. Maso je nabízeno pouze v kuchyňské úpravě s tukovým krytím do výše 1 mm přípustného do 15 % plochy.

Maso z kusů střelených na měkko nesmí být použito.

VIZOVICKÉ SLIVOVICE: Slivovicový destilát pravý vyrobený ze švestek vypěstovaných v mikroregionu „Vizovicko“; nepřipustné složky: líh rafinovaný zemědělského původu, barviva a aromata

BALENÉ VODY, KROMĚ PŘÍRODNÍCH MINERÁLNÍCH VOD: nadstandardní parametry: obsahu sodíku nepřekračující limit 20 mg/l; balená voda je vyráběna z podzemního zdroje vody; voda je pojmenována podle zdroje a tento název musí být 1,5x větší než jakýkoliv další text na etiketě, musí být na první pohled výrazný a jasně čitelný. Výrobce musí mít zavedený certifikovaný HACCP a potvrzený certifikací v rámci vyšších standardů jako IFS, BRS, ISO 22000, FSSC 22000 apod.

Cena Potravinařské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek

Jednání hodnotící komise 9. ročníku soutěže **Cena Potravinařské komory ČR** o nejlepší inovativní potravinářský výrobek se uskutečnilo dne 20. července 2022 od 9:30 hod. v sídle PK ČR.

Za členy hodnotící komise byli nominováni:

Ing. Jan Bedrníček, Ph.D.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

doc. Ing. Libor Kalhotka, Ph.D.

Mendelova univerzita v Brně

doc. MVDr. Josef Kameník, CSc., MBA

Veterinární univerzita Brno

prof. Ing. Lenka Kouřimská, Ph.D.

Česká zemědělská univerzita v Praze

Ing. Ivana Laknerová

Výzkumný ústav potravinářský Praha, v.v.i.

Ing. Hana Langrová

Potravinářská komora ČR

Ing. Irena Němečková, Ph.D.

Výzkumný ústav mlékárenský, s.r.o.

RNDr. Jana Olšovská, Ph.D.

Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s.

Ing. Jan Pivoňka, Ph.D.

EUROFINS CZ, s.r.o., předseda komise

doc. Ing. Aleš Rajchl, Ph.D.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

MVDr. Ing. Dana Tříška

Ministerstvo zemědělství

Do soutěže se přihlásilo celkem 30 společností a 83 potravinářských výrobků včetně obalů. V letošním ročníku byly přihlášeny poprvé privátní značky obchodních ře-

tězců, které vyrábí tuzemští výrobci. Přihlášily se společnosti různých velikostí od mikropodniků až po velké podniky. Hodnocení proběhlo v následujících kategoriích:

a) reformulace roku

b) bezpečnost a kvalita potravin

c) potraviny pro zvláštní výživu

Hodnocení proběhlo ve dvou skupinách, a to ve skupině výrobců, kteří jsou mikropodnikem nebo malým podnikem a výrobců, kteří jsou středním a velkým podnikem, a to pro kategorie b) a c). V kategorii a) byly přihlášeny jen střední a velké podniky. Výrobky byly hodnoceny postupně podle kategorií a podle abecedního seznamu společností. V průběhu hodnocení komise přeřadila některé výrobky do jiných kategorií, než výrobce původně zvolil.

CENA POTRAVINÁŘSKÉ KOMORY ČR ZA NEJLEPŠÍ INOVATIVNÍ VÝROBEK BYLA ZA ROK 2021 ODBORNOU POROTOU UDĚLENA NÁSLEDOVNĚ:

a) Reformulace roku

(v kategoriích se zúčastnily jen střední a velké podniky)

jako nejlepší výrobek byla vyhodnocena skupina výrobků

Albert Česká republika, s.r.o.

Mlynářská řada pečiva zahrnující:

Chléb mlynářský žitný 500 g

Rohlík mlynářský žitný 60 g

Mlynářská veka 400 g

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

BEAS, a.s. (skupina)

Koláč light s tvarohovo-jablečnou náplní

Koláč light s tvarohovo-ovocnou náplní

Beskydské uzeniny, a.s.

Dušená šunka se sníženým obsahem soli

Beskydské uzeniny, a.s.

Šunkové párky se sníženým obsahem soli

Emco spol. s r.o.

Super Emcotella 200 g

Mattoni 1873 a.s.

Dobrá voda citron máta

Nestlé Česko s.r.o.

Nestlé Fitness Honey & Almond cereální tyčinka 23,5 g

b) Bezpečnost a kvalita potravin

MIKROPODNIK A MALÝ PODNIK

jako nejlepší byla oceněna společnost s výrobkem:

TILAPIA s.r.o.

Rybí kuličky

Další výrobek nebyl oceněn

STŘEDNÍ A VELKÝ PODNIK

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek

Uzeniny Příbram, a.s.

Vyzrálý steak z vepřové krkovice

Vyzrálý steak z vepřové pečeně

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

Lidl Česká republika v.o.s.

Proteinové chlebičky čočkovo-kukuřičné

Proteinové chlebičky čočkovo-rýžové

Lidl Česká republika v.o.s.

Boxino karamel

Boxino kakao

Kostelecké uzeniny a.s.

Plněná krkovička s rozmarýnem

Zapékací rolka se špenátem a sýrem

Zapékací rolka se šunkou a sýrem

MADETA a.s.

Jihočeské žervé křen

MASO UZENINY POLIČKA, a.s.

Hovězí svíčková steak

Vepřová pečeně vázaná s kořením

Vepřové koleno vázané s kořením

Mlékárna Hlinsko, a.s.

Tatra Mlsni.si Vla kakaové s višněmi

Tatra Mlsni.si Vla s vanilkovou příchutí s jahodami

OLMA, a.s.

Carte d'Or Bluberry-Cheesecake (dezert ze zakysané smetany; borůvka-příchut' cheesecake)

Carte d'Or Black Cocoa-Coconut (dezert ze zakysané smetany; kokos s černým kakaem-kokos)

Carte d'Or Salted Caramel (dezert ze zakysané smetany; karamel- slaný karamel)

Carte d'Or Stracciatella (dezert ze zakysané smetany; čokoláda- Stracciatella)

PENAM, a.s.

Ovesný chléb

UNITED BAKERIES a.s.

BAKER STREET 08 (chléb)

Dále komise doplnila již v 8. ročníku soutěže oceněnou skupinu klíčených luštěnin, obilovin a pseudoobilovin společnosti **SEMIX PLUSO, spol. s r.o.** o výrobky přihlášené do 9. ročníku:

Klíčené cizrnové lupínky

Klíčené hrachové lupínky

Klíčené čočkové lupínky

Potraviny pro zvláštní výživu**MIKROPODNIK A MALÝ PODNIK**

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek:

Bezlepková Anežka/MVDr. Pavel Vašut

Bezlepkový frgál s hruškovou náplní

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

Bezlepková Anežka/MVDr. Pavel Vašut

Bezlepkový rohlík

STŘEDNÍ A VELKÝ PODNIK

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek:

IREKS ENZYMA s.r.o.

Bezlepkový dalamánek Déčko Plus

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

Danone, a.s.

ALPRO high protein sójový nápoj slaný karamel

SEMIX PLUSO, spol. s r.o.

Kaše z klíčeného ovsa a quinoy s kakaovými boby a datlemi bez lepku

SEMIX PLUSO, spol. s r.o.

Veganský burger 250 g

V roce 2022 členové komise i PK ČR velmi ocenili aktivní účast výrobců, byl dosažen rekordní počet výrobků. Vedení PK ČR oceňuje aktivní přístup výrobců i v této pro výrobce potravin nelehké době a děkuje všem přihlášeným výrobcům. Výrobci přihlásili opět velmi zajímavé výrobky, v letošním roce celou řadu skupin výrobků, je vidět, že zájem výrobců o inovace roste a že zejména roste zájem se se svými výrobky pochlubit a touto cestou přiblížit tyto výrobky i spotřebitelské veřejnosti. Těší nás, že je soutěž mezi výrobci stále populární a že výrobci pochopili, jaké možnosti přináší,“ řekl ředitel pro programování a strate-

gii Potravinářské komory ČR Ing. Miroslav Koberna, CSc.

Oceněné společnosti v uvedených kategoriích obdrží certifikáty k „Ceně PK ČR za nejlepší inovativní potravinářský výrobek“ podle konkrétní kategorie. Ostatní zúčastněné společnosti obdrží certifikát za účast. Společnosti, jejichž výrobky byly oceněny, získají balíček mediální propagace (propagace společnosti a výrobků v tištěných a internetových médiích) a propagaci na veletrhu Země živitelka 2022. Výrobci, kteří mohou využívat logo „Reformulace roku“, budou moci své výrobky prezentovat na nadcházejících akcích Platformy pro reformulace. U vý-

robců oceněných v kategorii „Bezpečnost a kvalita potravin“, „Potraviny pro zvláštní výživu“ budou prezentovány na semináři „Nové trendy v potravinářské technologii“, případně dalších akcích Výboru pro kvalitu potravin.

Výsledky byly společně oznámeny v týdnu od 25. 7. 2022 a dále byly také zveřejněny na webových stránkách soutěže <http://soutez.foodnet.cz>.

PROJEKTY S FINANČNÍM PŘÍSPĚVKEM EU

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

No. 847040

ICCEE (Improving Cold Chain Energy Efficiency/Zlepšení energetické účinnosti v dodavatelských řetězcích pro výrobce mražených potravin, MSP)

Klíčovým cílem projektu ICCEE je usnadnit malým a středním podnikům (MSP) v řetězcích sektoru mražených potravin a nápojů realizaci opatření k energetické účinnosti (EEM) po vykonání energetických auditů u dodavatelských řetězců.

Projekt podporuje poskytování účinnějších schémat podpor, s ohledem na ustanovení čl. 7 směrnice 2012/27/EU pro schémata energetické účinnosti k EEO. Projekt ICCEE, financovaný z programu HORIZON 2020 (Podprogram budování kapacit na podporu provádění energetických auditů LC-SC3-EE-8-2018-2019), je 36 měsíční projekt s oficiálním zahájením plnění 1. září 2019. Vedle 13 partnerů projektu z Nizozemí, Itálie, Německa, Španělska, Belgie, Řecka a Rumunska je projekt koordinován Università degli Studi di Brescia (Itálie).

Zaměření na řetězce mražených potravin a nápojů v tomto odvětví je způsobeno značnými energetickými požadavky (chlazená přeprava, zpracování a skladování), s velkým potenciálem úspor. Implementace holistického přístupu, přesun z perspektivy jedné společnosti na hodnocení řetězce, vede k zvýšeným příležitostem EEM. Pro umožnění aktualizace EEM bude ICCEE a) zavádět a používat analytický nástroj energetické účinnosti

na podporu a usnadnění rozhodování na různých organizačních úrovních společnosti, a dále vybuduje personální program zaměřený na zaměstnance, příslušné zúčastněné strany a komunitu věnovanou podpoře změny energetické kultury v sektoru. Realizovatelnost EEM je hodnocena na základě ekonomických, environmentálních a sociálních dopadů zahrnujících celý jejich životní cyklus a celý dodavatelský řetězec. Neenergetické přínosy a behaviorální aspekty jsou také řešeny, stejně tak posouzena doporučení týkající se systémů financování pro malé a střední podniky.

První část školení díky spolupráci asociací v konsorciu oslovuje 300 společností prostřednictvím 20 národních seminářů. Na 4 seminářích je postupně vyškolováno 32 společností. V posledním kroku ICCEE se zahajují e-learningové kurzy, které budou k dispozici i po ukončení projektu a osloví dalších 64 společností. ICCEE přinese úsporu primární energie (118 GWh/rok), zvýší investovaný kapitál do udržitelné energie (64 milionů €) a sníží emise skleníkových plynů (40 376 tun CO₂/rok). Činnosti zaměřené na budování kapacit umožňují zvýšit podíl zúčastněných stran ve znalosti a posílení jejich energetické kultury (2000 lidí). Výsledky ICCEE mají ambice také podporovat tvůrce politiky v definování tímto „nedefinované“ politiky v sektoru.

PK ČR se aktivně zapojuje na plnění především v rámci pracovního balíčku (WP) 2, WP 4 a WP 5. WP2 zahrnuje analýzy a modely/algoritmy, na nichž rámec nástroje

podpory k rozhodování pro potravinářský a nápojový sektor bude založen. V rámci WP4 jsou zrealizována školení zaměstnanců a programy budování kapacit k zlepšení: firemní politiky směřující k energetické účinnosti, energetické kultury (motivace, změna chování, zmírnění vnímaných rizik a bariér) a iniciativy udržitelného dodavatelského řetězce. Cílem WP5 je zajistit: efektivní a přesvědčivou komunikaci s příslušnými zúčastněnými stranami, dostupnost účinných nástrojů šíření, jako jsou webové stránky, informační bulletiny, konference a příručky, které zajistí využití výsledků projektu ICCEE. Dále použití nástroje vyvinutého v rámci WP3 s následnou verifikací v rámci WP4, k rozšíření jeho použití na další dodavatelské řetězce a sektory, účinnou podporu vzdělávací akce s rozvojem vzdělávací platformy a účinného účastníka k zapojení do projektových aktivit, nebo rozšířený dopad projektu vytvořením průmyslové informační síťové platformy.

<https://iccee.eu/>

No. 101000613

FOODSAFETY4EU (Multi-Stakeholder Platform for Food Safety in Europe/Evropská platforma pro bezpečné a výživné potraviny v Evropě)

Krok vpřed směrem k aktivnějšímu a kooperativnějšímu systému bezpečnosti potravin (Food Safety System, FSS) v Evropě představuje tříletý projekt FOODSAFETY-4EU, který byl zahájen v lednu 2021 a jedním z partnerů konsorcia je také Potravinářská komora České republiky.

Cílem projektu financovaného Evropskou unií z programu HORIZON 2020 je navrhnout, vyvinout a spustit platformu pro různé skupiny uživatelů za účelem vytvoření sítě aktérů (například výzkumné organizace, kontrolní orgány) FSS na národní, evropské a mezinárodní úrovni. K usnadnění této spolupráce bude konsorcium rozvíjet znalosti a digitální nástroje k aktivaci společného procesu mezi těmito aktéry.

K budoucím přínosům platformy FoodSafety4EU patří snížení současné roztržitosti FSS a usnadnění podstatné interakce mezi jejími aktéry ve víceúrovňovém systému, podpora Evropské komise a Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) při řešení hlavních výzev v oblasti bezpečnosti potravin a formulování vhodných

doporučení, ale i zpřístupnění vybraných znalostí a dat (poskytnutím digitálních řešení) zvyšujících důvěru veřejnosti.

Evropská platforma umožňuje účastníkům systému bezpečnosti potravin účinně přistupovat k zdrojům a údajům, synchronizovat strategie výzkumu bezpečnosti potravin, sdílet a vyměňovat si vědecké poznatky a příspěvky pro budoucí FSS EU. Platforma podpoří interaktivní spolupráci mezi aktéry systému bezpečnosti potravin včetně zúčastněných stran a s občanskou společností. Kromě toho bude zřízeno Evropské fórum pro bezpečnost potravin, které bude oficiálně konsolidovat proces spolupráce partnerů a garantovat dlouhodobé rozhraní mezi vědou, politikou a společností. Nové digitální nástroje, společně navržené strategie a komunikační modely podpoří orgány pro bezpečnost potravin (FSA), agentury EU, tvůrce politik, vědce a občanskou společnost v koordinovaném přístupu, čímž přispějí k posílení přístupu EU k hodnocení rizik a komunikaci o riziku.

Evropskou síť v současné době tvoří 23 partnerů konsorcia a 44 zúčastněných stran (orgány pro bezpečnost potravin, sdružení spotřebitelů, výzkumná centra atd.).

Vedle PK ČR, Státní zemědělské a potravinářské inspekce je v projektu zapojen za Českou republiku i Ústav analýzy potravin a výživy VŠCHT Praha, jenž zastává v projektu vůdčí roli v pracovní skupině orientované na Definition of the Research and Innovation Framework for the future policies a také pozici East Hub leader, kde koordinuje aktivity zaměřené na interakci mezi aktéry z různých oblastí (výzkumné organizace, kontrolní orgány, zá-

stupci různých zájmových skupin, organizace zaměřené na šíření informací, apod.), kterých se týká bezpečnost potravin.

<https://foodsafety4.eu/>

<https://planeat-project.eu/>

No. 101061023

PLANEAT (Food systems transformation towards healthy and sustainable dietary behaviour/Transformace potravinových systémů směrem ke zdravému a udržitelnému dietnímu modelu chování)

Potravinový systém EU je pod značným tlakem na změnu kvůli svým negativním dopadům na klima, životní prostředí a zdraví. Transformace potravinového systému bude vyžadovat změnu stravovacích návyků milionů Evropanů. PLAN'EAT si klade za cíl posouvat vědeckou základnu o faktory ovlivňující dietní chování a zdravotní, environmentální a socioekonomické dopady stravovacích návyků, a poskytovat řešení pro přechod prostřednictvím transdisciplinárního a víceúrovňového přístupu.

Cílem čtyřletého projektu PLAN'EAT bude spoluvytvářet data a intervence v celoevropské síti 9 "laboratorií"

Tyto živé laboratoře se zaměří na širokou škálu skupin obyvatelstva, které se liší podle věku, kultury, zdraví a socioekonomického postavení. PLAN'EAT zahrnuje čtyři aspekty, které se vzájemně doplňují: 1) zmapování stravovacích zvyklostí 9 různých cílových skupin z 9 regionů spolu s jejich potravinovým prostředím, 2) faktory a hnací síly ovlivňující dietní chování v makro- (potravinovém systému), mezo- (potravinové prostředí) a mikro- (individuální) úrovni budou hluboce prozkoumány, 3) vyvinuta a poprvé aplikována bude databáze a metodika skutečného nákladového účetnictví na stravovací návyky, která poskytne integrované vhledy do různých dopadů současných a budoucích diet, včetně možných synergií a kompromisů, 4) ve spolupráci s aktéry potravinového řetězce, spotřebiteli a tvůrci politik bude vypracován balíček řešení, včetně: i) panelu „Food System Dashboard“, který stanoví kontextově specifická doporučení potravinové politiky; ii) intervence zaměřené na aktéry z farmy až na stůl, pro zemědělce, potravinářský průmysl, maloobchodníky a potravinářské služby za účelem vytvoření vhodných prostředí; iii) poradenské nástroje pro posílení postavení spotřebitelů; a iv) zlepšené dietní poradenství a komunikační strategie zaměřené na širokou populaci.

PLAN'EAT si klade za cíl realizovat přechod více než 60 tisíc spotřebitelů na zdravější a udržitelné stravovací návyky do roku 2032, snížit předčasnou úmrtnost o 20 % a rovněž tak emise skleníkových plynů z místních potravinových řetězců o 23 % v 39 oblastech.

<https://cordis.europa.eu/project/id/101061023>

Like a PRO

No. 101083961

LIKE-A-PRO (From Niche to mainstream – alternative proteins for everybody and everywhere/Od alternativy po hlavní proud – alternativní proteiny pro každého a všude)

Čtyřletý projekt si klade za cíl ve smyslu usnadnit udržitelnou a zdravou stravu přesunem alternativních proteinů a produktů do hlavního proudu – učinit je dostupnějšími, přístupnějšími a přijatelnějšími pro všechny skupiny populace (mladí lidé, dospělí, starší lidé, zranitelné skupiny – s nízkým socioekonomickým statusem, etnické menšiny, obyvatelé venkova) a všude (městské, příměstské a venkovské oblasti). Toho má být dosaženo prostřednictvím vývoje 16 produktů se složkami ze 7 zdrojů bílkovin (udržitelných, z EU, s vylepšenou chutí a texturou) a prostřednictvím řešení pro podporu alternativních bílkovin, navržených a prozkoumaných ve spolupráci s více než 25 tisíc občany a komunitními aktéry napříč Evropou.

Koordinátorem je Technologické centrum pro inovace v agropotravinářském sektoru Španělska (Asociace pro výzkum, vývoj a inovace v agropotravinářském sektoru). Na plnění vytyčených cílů se podílí konsorcium 42 subjektů – zástupců celého alternativního proteinového hodnotového řetězce (výrobci proteinů, vývojáři přísad a produktů, kulinářská centra, potravinářské klastry), vědci a odborníci na trh a komunikaci. Kromě toho bude

rozsah přesahovat rámec konsorcia prostřednictvím přímého zapojení občanů, průmyslu, zpracovatelů, maloobchodníků, potravinářských služeb, kuchařů a cateringových společností.

Jádro výzkumu projektu pokryje sedm slibných alternativních proteinů (2 rostlinné, 1 mikrob, 1 oceánský, 2 houbové, 1 hmyzí) s různým vývojovým stavem, seskupených do 3 vývojových kategorií. Diverzifikovat se budou aktivity do následovných kategorií: 1) produkty dostupné na trhu – tyto na trhu dostupné alternativní proteinové produkty, které jsou stále mezerou, potřebují lépe porozumět svému místu v FE a determinantům souvisejících spotřebitelských voleb, 2) pokračující vývoj – Jejich regulační cesta byla vyjasněna (např. není potřeba povolení od Evropského úřadu pro potraviny a bezpečnost – EFSA), přesto potřebují podporu výzkumu a inovací, aby byly připraveny na průmysl + trh, 3) budoucí trendy. Tyto budoucí trendy, které jsou v raných fázích vývoje, potřebují podporu pro hodnocení jejich technické, ekonomické, tržní a regulační proveditelnosti, včetně spotřebitelského testování. Na každou kategorii se zaměří soubor „mainstreamingových“ aktivit – seskupených do čtyř vzájemně propojených klastrů, z nichž každý má specifické cíle.

<https://www.cbpfraunhofer.de/en/reference-projects/like-a-pro.html>

<https://www.like-a-pro.eu/>

Česká technologická platforma pro potravinu

Ing. Miroslav Koberna, CSc.
místopředseda řídicího výboru

Potravinářská komora ČR informuje pravidelně o své činnosti, postojích, názorech a stanoviscích nejen zástupce sdělovacích prostředků, ale také odbornou laickou veřejnost.

Česká technologická platforma pro potraviny (ČTPP) ustavená v roce 2006 sdružuje průmyslové podniky, sektorové organizace, prvovýrobce, výzkumné instituce, spotřebitelské organizace a orgány veřejné správy za účelem vytváření společných vizí, zejména pro výzkum, v potravinářském sektoru.

ČTPP od počátku vychází z aktivit a cílů Evropské technologické platformy FOOD FOR LIFE, jejímž je Potravinářská komora ČR zakládajícím členem a mezi které patří:

- podporovat udržitelný, úspěšný a konkurenceschopný český agro-potravinářský průmysl;
- zajišťovat širší zaměstnanost a podnikatelské příležitosti pro Českou republiku a celou Evropu;
- zajišťovat, aby se zdravá volba stala pro spotřebitele snadnou volbou;
- poskytovat oporu regulaci a podporovat vytváření politiky na národní i regionální úrovni;
- přispívat k udržitelnému rozvoji v tuzemsku i v Evropě;
- rozšiřovat schopnost českého a evropského agro-potravinářského průmyslu vytvářet a využívat tržní segmenty, které jsou méně citlivé na cenovou konkurenci;
- podporovat přístup „Od farmy po vidličku“ přidávající hodnotu podél potravinového řetězce.

Kromě toho patří mezi cíle zajišťovat účinnou a udržitelnou interakci mezi všemi zainteresovanými stranami, prezentovat nově definovaný Strategický výzkumný a inovační plán (SRIA) pro inovační potravinářskou výrobu, nabízet plán implementace, který bude zahrnovat mobilizaci zdrojů na podporu celoevropského výzkumu, školení, vzdělávání a šíření poznatků na bázi spolupráce, vytvářet u spotřebitelů větší důvěru v potraviny a potravinářské výrobky, významně snižovat náklady na potraviny

přispívající ke zlepšení zdraví populace, rozšiřovat dlouhodobé pracovní příležitosti v rámci českého a evropského potravinářství.

K naplňování těchto cílů přijímá ČTPP každoročně plán práce, jehož obsahem je naplňování společné vize České technologické platformy pro potraviny spolu s dalšími zainteresovanými stran z agro-potravinářského průmyslu a souvisejících odvětví, včetně maloobchodu, výzkumných institucí, regulačních orgánů a spotřebitelských organizací. Dlouhodobý akční plán vycházející z této vize zahrnuje veřejné a soukromé aktivity na poli výzkumu a vývoje, školení, výuky, budování kapacit, řízení inovací a požadovaných zařízení. ČTPP pracuje s rozsáhlými komunikačními aktivitami se všemi zainteresovanými členy i nečleny platformy (instituce, firmy apod.) a se spotřebiteli s cílem sjednocení informací a doporučení pro spotřebitele. ČTPP podporuje výzkum, který zvýší důvěru spotřebitele k potravinám, sníží národní a regionální výdaje na zdravotnictví, přispěje k výrobě potravin, která je ekonomicky, ekologicky i sociálně udržitelná. ČTPP se v tomto směru opírá o komunikační nástroje, kterými jsou její webové stránky, časopis Svět potravin, Poradenské centrum projektů a Skupina pro efektivní komunikaci. Aktivní je rovněž v oblasti účasti na schvalovacích, administrativních a rozhodovacích procesech spojených s podporou podnikání a výzkumu poskytovanou státními a jinými institucemi

V oblasti výzkumu navazuje ČTPP na priority stanovené Evropské technologické platformy (ETP) „FOOD FOR LIFE“, která stanovila obecný rámec pro potravinářský výzkum. Obsah jednotlivých dokumentů ČTPP se postupně objevuje v řadě strategických záměrů a zásadní je, že se stává partnerem řady významných institucí a jako

neopominutelný partner vystupuje např. také v koncepci zemědělství a potravinářství.

Díky národní podpoře poskytované ČTPP ministerstvem zemědělství od roku 2008 se daří realizovat publikační a komunikační výstupy. Kromě ucelené řady materiálů ETP a ČTPP byla publikována řada materiálů pracovních skupin a ČTPP sama se propaguje zejména v časopise CZ Test, v němž má prostor pro informování nejširší veřejnosti o své činnosti. Významný byl i podíl v účasti na seminářích a konferencích v průběhu roku, který trvale zvyšuje povědomí o ČTPP u relevantních osob stejně tak jako informace zajišťované na samostatných webových stránkách ČTPP na adrese www.ctpp.cz.

ČTPP aktivně spolupracuje s odborem pro vědu a výzkum ministerstva zemědělství při přípravě materiálů v rámci Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na období 2023-2032 a s Akademií zemědělských věd se podílela na formulování priorit a směrů potravinářského výzkumu, které byly ministerstvem i Radou vlády přijaty.

Tyto priority se přenášejí prostřednictvím setkání vedení ČTPP s ministrem zemědělství i na další sektorová ministerstva s odpovědností v oblasti potravinářské výroby a spotřeby. ČTPP má rovněž svého zástupce v poradních a hodnotitelských komisích ministerstva činných v oblasti vědy a výzkumu.

V roce 2008 ustavený vědecký výbor ČTPP, korespondující s výborem pro vědu a výzkum komory, na jehož činnosti se podílejí přední potravinářští odborníci z výzkumných ústavů a vysokých škol, intenzivně pracuje na širším zapojení ČTPP a jejich odborníků do evropských struktur ať již v ETP nebo v programu HORIZON 2020.

Priority ČTPP v roce 2022 byly stanoveny následovně:**Priorita „Výživová politika“:**

- Reformulace potravin
- Komoditní témata (maso, mléko, obiloviny)

Priorita „Kvalita potravin“:

- Membránové procesy.
- České cechovní normy.
- Technologie v potravinářství

Priorita „Bezpečnost potravin a důvěra spotřebitele“:

- Antibiotika v potravinách
- Bezpečnost potravin
- Problémové nutrienty a alkohol

Priorita „Udržitelná a etická produkce“:

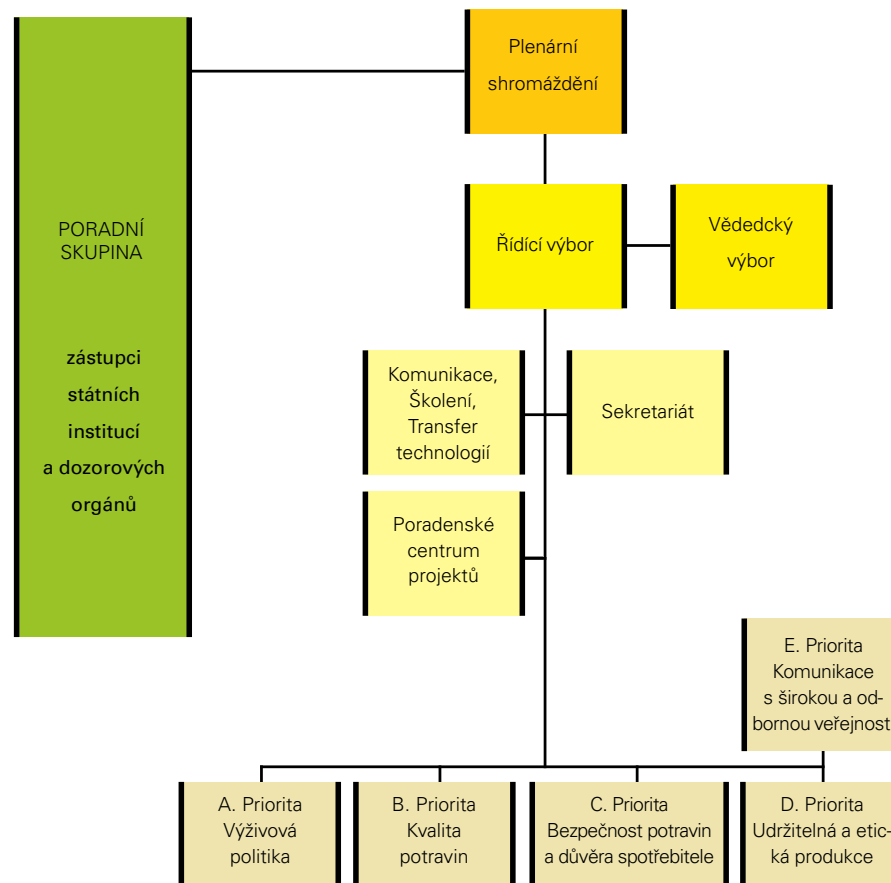
- Dvojí kvalita
- Potravinový odpad a plýtvání potravinami
- Udržitelná výroba a spotřeba

Priorita „Komunikace s veřejností“:

- Výchova dětí ke zdravému životnímu stylu „V rytmu zdraví“
- Informování spotřebitele a testy potravin „CZTest“
- Aktivity na sociálních sítích

Organizační struktura ČTPP

Podrobné informace naleznete ve Výroční zprávě České technologické platformy pro potraviny za rok 2022 nebo ne webových stránkách platformy

www.ctpp.cz

Komunikace a vnější vztahy

Mgr. Helena Kavanová
manažerka komunikace / tisková mluvčí

Potravinářská komora ČR informuje pravidelně o své činnosti, postojích, názorech a stanoviscích nejen zástupce sdělovacích prostředků, ale také odbornou laickou veřejnost.

V roce 2022 jsme se soustředili na tato témata. Novela zákona o významné tržní síle, zákon o obalech, novela zákona o odpadech, označování výživových údajů na přední straně obalů, známější pod označením Nutri-Score, dalším prioritám předsednictví České republiky v Radě Evropské Unie, energetické krizi a dalšímu navýšení vstupních nákladů do výroby, Strategickému plánu společné zemědělské politiky, kvalitě a bezpečnosti potravin, značkám kvality a dalším tématům.

Informace, komentáře, pozvánky a další příspěvky uveřejňujeme pravidelně na webových stránkách www.foonet.cz. a sociálních sítích – Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, YouTube.

Potravinářská komora České republiky spolupracuje i na dalších informačních webech.

www.ctpp.cz
www.cechovninormy.cz
www.foodeservis.cz
www.reformulace.cz
www.vrytmuzdravi.cz
www.svetpotravin.cz / www.cz-test.cz

V roce 2022 se Potravinářská komora České republiky objevila v médiích celkem ve 2504 výstupech. Ve 319 případech se jednalo o televizi, 447 příspěvků odvysílal rozhlas, 367 výstupů se objevilo v tisku a 1371 v online médiích.

Zprávy o činnosti, seminářích a akcích Potravinářské komory, stejně jako tiskové zprávy a stanoviska jsou pravidelně publikovány v médiích zaměřených na potravinářství (CZ Test, Retail Info Plus, Zboží & Pro-

dej apod.), ale i v odborných týdenících Euro, Ekonom, denících (E15, idnes.cz), deníku MF Dnes, Lidové noviny, Hospodářské noviny, Právo a zpravodajských televizí, pravidelně citována ČTK a dalšími zpravodajskými weby jako jsou Seznam zprávy, Blesk, Euroaktiv, Hrot a další. Citována byla zejména v souvislosti s fungováním potravinářského sektoru, energetickou krizí, zvyšováním nákladů a s tím související růst cen potravin.

V roce 2022 pokračovala pravidelná spolupráce s deníkem Právo, kde Potravinářská komora ČR v průběhu roku, zejména v sobotním vydání deníku formou celostránkových článků informovala o značce Český výrobek – garantováno PK ČR, o Českých cechovních normách, o jednotlivých oceněných produktech, ale i o jejich producentech, dále o problematice reformulací v potravinářském průmyslu, rozhovor s prezidentkou PK ČR Danou Večeřovou a další. Nové jsme navázali spolupráci s magazínem ONA Dnes, kde jsme prezentovali některé potravinářské komodity s Českou cechovní normou (družbež, chléb, maso, zvěřina, kapr, mléko, tvaroh, vejce) a dále s časopisem Téma.

V roce 2022 se významně zvýšila účast zástupců Potravinářské komory ČR (Dana Večeřová, Miroslav Koberna) v publicistických pořadech a rozhovorech v České televizi, TV Prima, TV Nova, Seznam Zprávy a další.

Projekt Boží Dar – příběhy českých potravin

Projekt svým VI. pokračováním navázal na předchozí sérii dokumentárního cyklu věnovaný českým potravinám. Cílem projektu je zvýšení pozitivního vnímání českého zemědělství a potravinářství českým spotřebitelem, významná spotřeba regionálních potravin a podpora vzdělávání v oblasti zdravé výživy a zdravého životního stylu. Důležitým aspektem je též vnímání kvality prezentované potraviny a její bezpečnosti ze strany spotřebitele. Odvysíláno bylo devět dílů.

Premiéra prvního dílu VI. řady s názvem Příběh sádla byla odvysílána na programu ČT2 16. 10. 2022. Druhý díl s názvem Příběh medu 23. 10. 2022, třetí díl Příběh máku 30. 10. 2022, čtvrtý díl Příběh žampionu a hlívy ústříčné 6. 11. 2022, pátý díl Příběh jablka 13. 11. 2022, šestý díl Příběh tvarohu 20.11.2022, sedmý díl Příběh hovězího masa 27. 11. 2022, osmý díl Příběh gothaje 4. 12. 2022 a poslední devátý díl Příběh vánočního cukroví 11. 12. 2022.

Další aktivitou byla propagace a informování formou informačních letáků, které byly k dispozici rovněž v elektronické podobě pro širokou veřejnost s ochotou se vzdělávat. Distribuce proběhla na veletrhu Země živitelka a dalších akcích, vybrané materiály jako příloha časopisu CZTEST.

V roce 2022 jsme uspořádali 5 tiskových konferencí a 2 kulaté stoly.

16. 2. 2022

Mléko a mléčné výrobky do jídelníčku patří!

23. 3. 2022

Priority předsednictví ČR v radě Evropské unie z pohledu Potravinářské komory ČR

12. 5. 2022

Potravinová bezpečnost, změny zemědělské politiky a odložení konkrétních cílů Green dealu

15. 9. 2022

Reformulace potravin

11. 8. 2022

Kulatý stůl o cenách potravin (spolu s AK ČR)

20. 9. 2022

Kulatý stůl se europoslanci

13. 12. 2022

Vánoční tisková konference

Představenstvo (stav k 31/12/2022)

BEDNÁŘ David, Ing.
BERÁNEK Ondřej, Ing.
COUFAL Stanislav, Ing.
DŘÍZAL Jaromír, Ing.
DVOŘÁČEK Pavel, Ing.
FROLÍKOVÁ Martina, Ing.
GOJIŠ Oldřich, MVDr.
HLAVATÝ Bohumil, Ing.
JEŽKOVÁ Jana, Ing.
JIRÁK Martin
KALOUSOVÁ Pavlína, Mgr.
KOLÁŘ Martin, Ing., Ph.D.
KRYSTIÁN Martin, Ing.
KUBISKA Zdeněk, Ing.
KURČÍK Jaroslav, Ing.

Drůbežářský závod Klatovy, a.s.
BOHEMIA SEKT, s.r.o.
Moravia Lacto a.s.
Svaz pekařů a cukrářů v České republice, z.s.
RUDOLF JELÍNEK a.s.
Orkla Food Česko a Slovensko, a.s.
INTERLACTO, spol. s r. o.
Svaz pekařů a cukrářů v České republice, z.s.
Mattoni 1873 a.s.
GURMÁN KLUB, s.r.o.
Plzeňský Prazdroj a.s.
Tereos TTD, a.s.
OLMA, a.s.
Spolek pro komodity a krmiva
PENAM, a.s.

LUKEŠ Jan
MATES František, MVDr.
MOTEJZÍK Čestmír
PILČÍK Karel

POJER Josef, Dr.
PRAŽAN Jiří, Ing.
STRNAD Hynek, Ing.

ŠTĚPÁNEK Zdeněk, Ing.
TEPLÝ Milan, Ing.
TŮMOVÁ Ivana
TOMÁŠ Pavel, Ing.
VÁVROVÁ Marie, Ing.
VEČEŘOVÁ Dana, Ing.

CARLA spol. s r.o.
Sdružení drůbežářských podniků
MASO UZENINY PÍSEK, a.s.
Český svaz zpracovatelů masa

Českomoravský cukrovarnický spolek
Svaz výrobců nealkoholických nápojů
Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-
-lihovarského průmyslu
BONECO a.s.
MADETA a.s.
Mondelez Czech Republic s.r.o.
PT servis konzervárna spol. s r. o.
LYCKEBY CULINAR a.s.
Potravinařská komora České republiky

Výkonná rada (stav k 31/12/2022)

DVOŘÁČEK Pavel, Ing. viceprezident PK ČR	RUDOLF JELÍNEK, a.s.
KURČÍK Jaroslav, Ing. viceprezident PK ČR	PENAM, a.s.
PILČÍK Karel viceprezident PK ČR	Český svaz zpracovatelů masa
ŠTĚPÁNEK Zdeněk, Ing. viceprezident PK ČR	BONECO a.s.
TEPLÝ Milan, Ing. viceprezident PK ČR	MADETA a.s.
VEČEŘOVÁ Dana, Ing. prezidentka PK ČR	Potravinářská komora České republiky

Výbory (stav k 31/12/2022)

Legislativní výbor

předsedkyně výboru: Bártová Jana, Ing.

Výbor pro životní prostředí

předsedkyně výboru: Ježková Jana, Ing.

Výbor pro obchod a marketing

předseda výboru: Teplý Jan, Ing.

Dozorčí rada (stav k 31/12/2022)

KABEŠ Tomáš, Ing.	člen JH GROUP, spol. s r.o
MAŇÁSEK Miroslav, Mgr., MBA	člen Savencia Fromage & Dairy Czech Republic, a.s.
SLANEC Radek, MVDr.	předseda Český svaz zpracovatelů masa

Sekce (stav k 31/12/2022)

Sekce dodavatelů technologií

Sekce pro mléko

předseda sekce: Fajfr David, Mgr.

Sekce lahůdek

předseda sekce: Štěpánek Zdeněk, Ing.

Sekce surovin a přípravků pro pekařskou a cukrářskou výrobu

předseda sekce: Mach Petr, Ing.

Sekce zmrazených potravin a zmrzlin

předseda sekce: Rubáš Antonín, MVDr.

Řádní členové PK ČR / Společnosti (stav k 31/12/2022)

AAG FOODS Group a.s.	Devro s.r.o.	LYCKEBY CULINAR a.s.	PROQIN s.r.o.
AGRO Jesenice u Prahy a.s.	DOBŠICKÉ TĚSTOVINY s.r.o.	MADETA a. s.	Předměřická a.s.
AGROFERT, a.s.	Drůbežářský závod Klatovy a.s.	Mars Czech s.r.o.	PT servis konzervárna spol. s r.o.
ALIKA a.s.	Eligo 10 s.r.o.	MASO UZENINY PÍSEK, a.s.	RABBIT Trhový Štěpánov a.s.
ALIMPEK spol. s r.o.	Emco spol. s r. o.	MASO UZENINY POLIČKA, a.s.	RAVY CZ a.s.
ALIMPEX- Louny spol. s r.o.	EURO FRIGO Praha spol. s r.o.	Mattoni 1873 a.s.	RUDOLF JELÍNEK a.s.
AROCO, spol. s r.o.	EXTRUDO Bečice s.r.o.	MEDOKOMERC s.r.o.	Savencia Fromage & Dairy Czech Republic, a.s.
ARTIFEX INSTANT, s.r.o	F&N dodavatelé, s.r.o.	MILCOM a.s.	SEMIX PLUSO, spol. s r.o.
AVEC provide CZ, s.r.o.	Fjord Bohemia s.r.o.	Mlékárna Hlinsko, a.s.	Slovácká Fruta, a.s.
backaldrin s.r.o.	FRUTA Podivín, a.s.	Mlékárna Klatovy, s.r.o.	STOCK Plzeň-Božkov s.r.o.
BEAS, a.s.	FUNGHI CZ, a.s.	Mlékárna Kunín, s.r.o.	SVOBODA-výroba domácích knedlíků, s.r.o.
Bidfood Czech Republic s.r.o.	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Mlékárna Olešnice a.s.	ŠUMAVSKÝ PRAMEN a.s.
Bohemia Apple, družstvo	Hamé s.r.o.	Mlékárna Pragolaktos, a.s.	TANY, spol. s r.o.
Blanická s.r.o.	Hügli Food s.r.o.	Mondelez Czech Republic s.r.o.	Tereos TTD, a.s.
BOHEMIA SEKT, s.r.o.	CH-MONT s.r.o.	Moravia Lacto a.s.	UNILEVER ČR, spol. s r.o.
Bohušovická mlékárna, a.s.	INTERLACTO, spol. s r.o.	Nestlé Česko s.r.o.	UNITED BAKERIES a.s.
BONECO a.s.	IREKS ENZYMA s.r.o.	NOVA, a.s.	ÚSOVSKO FOOD a.s.
Budějovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, National Corpora- tion, Budweiser Budvar, Entreprise Nationale	J & K řeznictví, a.s.	OLMA, a.s.	VALDEMAR GREŠÍK- NATURA s. r. o.
CARLA spol. s r.o.	JEMČA a.s.	Orkla Foods Česko a Slovensko a.s.	VÍNO BLATEL, a.s.
CATUS spol. s r.o.	JH GROUP, spol. s r.o.	Orkla Food Ingredients Česko s.r.o.	VOC ZNOJMO, z.s.
Coca-Cola Česká Republika s.r.o.	Jihočeské Jerky s.r.o.	PENAM, a.s.	Vodňanská drůbež, a.s.
Crocodille ČR, spol. s r.o.	Kitl s.r.o.	PIKA, a.s.	XAVEROV trade, a.s.
ČEROZFRUCHT s.r.o.	Kofola a.s.	Pivovar Protivín, a.s.	ZÁRUBA FOOD a.s.
ČESKÉ HOUBY a.s.	KONKRODIA, spol. s r.o.	Pivovar Samson s.r.o.	ZNOVÍN ZNOJMO, a.s.
Danone a.s.	Kostecké uzeniny a.s.	Plzeňský Prazdroj, a. s.	
DELIMAX a.s.	LACRUM Velké Meziříčí, s.r.o.	POEX Velké Meziříčí, a.s.	
	Liqui B Zámecký ovocný lihovar Blatná s.r.o.	POLABSKÉ MLÉKÁRNÝ a.s.	
		PROFROST a.s.	

Řádní členové PK ČR / Společenstva (stav k 31/12/2022)

Asociace výrobců lahůdek z.s.

Česká asociace barelových watercoolerů ČABW z.s.

Českomoravská drůbežářská unie, z.s.

Českomoravský cukrovarnický spolek

Českomoravský svaz mlékárenský z.s.

Český svaz pivovarů a sladoven, z.s.

Český svaz zpracovatelů masa

ČESKÝ ŠKROBÁRENSKÝ SVAZ

Rybářské sdružení České republiky

Sdružení drůbežářských podniků

Společenstvo mlynářů a pekařů ČR, z.s.

Spolek pro komodity a krmiva

Svaz lihovarů České republiky

Svaz minerálních vod, z. s.

Svaz pekařů a cukrářů v České republice, z.s.

Svaz průmyslových mlýnů České republiky

Svaz vinařů České republiky, z. s.

Svaz výrobců nealkoholických nápojů

Unie destilátérů z.s.

Unie výrobců a dovozců lihovin České republiky

VINAŘSKÁ UNIE ČR, z. s.

Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-
-lihovarského průmyslu

Partneři PK ČR (stav k 31/12/2022)

AGRAL s.r.o.

AGROTRADE, a.s.

Alchimica s.r.o.

Allivictus s.r.o.

ALS Czech Republic, s.r.o.

BARENTZ spol. s r.o.

Bohemia Certification s.r.o.

BOHEMIACHLAD Praha s.r.o.

Brenntag CR s.r.o.

CERT-ACO, s.r.o.

COINTRA s.r.o.

CWP výživové poradenství s.r.o.

Česká a slovenská asociace pro speciální potraviny, spolek

Česká zemědělská univerzita v Praze

EKO-KOM, a.s.

EKO-LAB Žamberk spol. s r. o.

Eurofins Food & Feed Testing
Czech Republic s.r.o.

Ferrero Česká s.r.o.

FOODSERVIS s.r.o.

Ing. Jindra Jirešová

Ing. Pavla Thůmová

Leona Petrová

Mendelova univerzita v Brně

METAROM, a.s.

MVDr. Šotola s.r.o.

P.V. Service, spol. s r.o.

Patria Corporate Finance, a.s.

PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.

Philip Morris ČR a.s.

Sdružení výrobců potravy pro domácí zvířata

Střední průmyslová škola potravinářství a služeb Pardubice

Střední škola zemědělská a potravinářská, Klatovy

TÜV SÜD Czech s.r.o.

Veletrhy Brno, a.s.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s.

Výzkumný ústav potravinářský Praha, v. v. i.

Sekretariát

Adresa:

Areál Klimacentrum, a.s.,
Počernická 96/272, 108 00

Praha 10-Malešice

Telefon: +420 296 411 187

e-mail: foodnet@foodnet.cz

www.foodnet.cz

Ing. Dana Večeřová
prezidentka

Ing. Miroslav Koberna, CSc.
ředitel pro programování a strategii

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

Mgr. Helena Kavanová
ředitelka pro marketing a komunikaci /
tisková mluvčí

Ing. Jan Pivoňka, Ph. D.
konzultant pro oblast udržitelné výroby
a spotřeby

Lenka Vondrušková
oddělení administrativní a projektové činnosti

Vydavatel:
Potravinářská komora České republiky

Vydáno:
2023, Praha

Potravinářská komora České republiky (PK ČR) byla založena v roce 1995 jako Potravinářské sdružení a v roce 2000 byla transformována na Potravinářskou komoru České republiky, Federaci výrobců potravin, nápojů a zpracovatelů zemědělské produkce. PK ČR plní funkci zájmového neziskového sdružení pro všechny potravinářské obory a obory zpracování zemědělských produktů.

Potravinářská komora České republiky

Počernická 96/272, 108 00 Praha 10-Malešice
tel.: +420 296 411 187

Praha 2023

www.foodnet.cz | www.ctpp.cz | www.cechovninormy.cz | www.reformulace.cz | www.vrytmuzdravi.cz

